

BIBLIOTECA FILOLÒGICA

DE L'INSTITUT DE LA LLENGUA CATALANA

I

DOCUMENTS EN VULGAR

DELS SEGLES XI, XII & XIII

PROCEDENTS DEL BISBAT

DE LA SEU D'IVERGELL

COMPILACIÓ DE

MOSSÈN PERE PUJOL

AMB UN PRÒLEG I UN FACSIMIL

MCMXIII

PALAU DE LA DIPUTACIÓ

BARCELONA

*Nou recull de Textos catalans antics per a l'estudi
històric de la llengua : Documents en vulgar
dels XI.^{en}, XII.^{en} i XIII.^{en} segles, procedents del Bis-
bat d'Urgell.*

*Resta sabuda la dita del P. Villanueva que l'Església d'Urgell
aventalja totes les d'Espanya en l'antiguitat de les escriptures que
conserva.¹*

*En efecte, encara que no guardi en el seu arxiu una col·lecció
de documents tant crescuda com el general de la Corona d'Aragó,
el de la Catedral de Barcelona i potser alguns altres de Catalunya,
amb tot posseeix més que tots ells un nombre ben regular de perga-
mins de l'època més remota. Conserva documentació original corres-
ponent als anys 804, 815, 823, 824, 829, etc.; quan les més velles
escriptures de l'Arxiu de la Corona d'Aragó pertanyen a l'any 874.² i
les del capítular de Barcelona al any 844.³*

*Mes, no és aquesta l'única particularitat del ric arxiu de la
vetusta Seu urgellenca. Com hauràn notat els estudiosos, la docu-
mentació més important en llengua vulgar fins avui publicada i
anterior al segle XIII, és eixida del Bisbat de La Seu d'Urgell.*

No podia ésser d'altrament.

1. P. VILLANUEVA : *Viaje literario...*, t. X, p. 31.

2. Vegi's l'Informe que l'«Institut d'Estudis Catalans» va traslladar al Excm. se-
nyor President de la Diputació de Barcelona, sobre l'estat d'alguns Arxius de
Catalunya i la conveniència de la seua millor instal·lació, Barcelona, 1908. Aquest
admirable Arxiu conté més de 17,000 pergamins, comptant només de l'època
del comte Guifre el Pilós fins al regnat de Martí l'Humà.

3. Segons notícia de l'il·lustrat arxiver del capítol, Mn. Josep Mas, pvr.

La civilització més primerenca arràn de la reconquesta, cal anar-la cercar en aquelles aïraus del nostre Pireneu que un dia foren reduïda de la gent nostra per a combatre els musulmans. Els pergamins més antics ens diuen que en aquelles encontrades ja s'hi vivia amb relativa pau als començaments del segle IX, car ja en aquella remotíssima data sovintegen els contractes i alguns escriptures, apart dels juraments feudals, on surten paraules i fins frases enterament catalanes que'ns revelen el progrés de la nostra llengua en aquelles arreconades valls ja a mitjans del segle XI.

* * *

Ben poques són les col·leccions de textos antics en vulgar fins avui publicades. Farem esment de les més principals.

El savi mestre de les lletres catalanes, el Dr. Milà i Fontanals va publicar-ne una arreplega, encara que curta prou interessant, composta en sa major part de juraments feudals, començant des del segle XI i procedents de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.¹

L'erudit rossellonès n'Alart ne féu una copiosa col·lecció que va anar publicant de l'any 1872 fins al 1877 a la Revue des Langues Romanes de París.²

No és despreciable el recull que va llegar-nos (encara que indirectament) l'eminent etimologista Dr. Balarí en la seua obra monumental Orígenes Históricos de Cataluña.

Per últim, l'infatigable historiògraf senyor Miret i Sans és el qui pot considerar-se com el més intens dels publicistes sobre la matèria que'ns ocupa.³

1. *Revista Histórica*, octubre de 1876. Barcelona.

2. *Documents sur la langue catalane des anciens comtés de Roussillon et de Cerdagne*, publiés par B. J. Alart. Paris, 1881.

3. Veus-aquí els treballs del senyor Miret: *El més antig text literari escrit en català, precedit per una col·lecció de documents dels segles XIe, XIIe i XIIIe*. Barcelona, 1906.

Patrius sermo: Documents en català vulgar del temps del Rey en Jaume I, publicats en el volum del Primer Congrés internacional de la Llengua catalana, p. 522. Barcelona, 1905.

Documents en Langue Catalane (Haute Vallée du Segre, XIe - XIIIe siècles), publicat en la *Revue Hispanique*, t. XIX. Paris 1908.

¡Llàstima que les riques col·leccions per ell presentades (com les dels que'l precediren) no siguin transcrites amb mètode i criteri filològic!

* * *

L'Alart diu que no va conèixer cap document tot català anteriorment a l'any 1250.¹

En Milà i Fontanals en son treball ja citat va presentar una escriptura redactada totalment en català i datada en 1239. Fins a l'any 1900 aquest document fou considerat com el més antic dels documents catalans coneguts.

En aquesta data al donar a llum el senyor Miret i Sans la seva erudita obra Investigació històrica sobre el vizcondado de Castellbò, va copiar-hi d'acta de capitulació del Castell de Llorenç, feta en 1211 per en Guerau de Cabrera, prenent la successió del comtat d'Urgell, quan fou assetjat i vençut per l'exèrcit reial²; el qual resulta ésser el document català més vell en l'Arxiu de la Corona d'Aragó, segons el susdit autor i de totes maneres més antic que no el publicat pel Dr. Milà.

Finalment, el mateix publicista en el seu treball de la Revue Hispanique, ens presenta un document tot català tret del Cartulari de La Seu d'Urgell i que podem tenir com el més vell conegut, redactat enterament en català. Es la prestació d'homenatge atorgat pel Comte del Pallars en Pere Ramón entre'ls anys 1110 i 1123.

Minva un poc l'importància de l'escriptura el tractar-se d'un document trelladat directament d'un Cartulari (no del pergamí original) escrit aquell dintre la primera meitat del XIII segle, almenys.³

Aplec de documents dels segles XI^a i XII^a per a l'estudi de la Llengua Catalana, Boletín de la Real Academia de Buenas Letras, t. VI, p. 348, 381, Barcelona, 1912.

1. «... en ne connaît pas de documents entièrement rédigés en catalan avant 1250...» Vegi's l'obra citada.

2. El Vizcondado de Castellbò, p. 107. Vegi's també *El més antig text literari...* p. 23 i làmina I, que és una fototípla del document.

3. Tampoc incloem en la col·lecció, per tractar-se d'una còpia de cartulari, el jurament feudal prestat pel comte Ermengol al bisbe Sant Ermengol (1010-1035) amb tot i ésser un dels documents més antics de la nostra llengua. El text no és totalment en vulgar. (Cart. de La Seu d'Urgell, vol I, foli 178, doc. 544.)

* Publicat per C. Barret a Urgell, 4 (1954), doc. 487, pg. 185

*Per altre banda, ja feu notar l'Alari i és cosa observada que'ls documents més antics en els quals apareixen paraules i fins frases catalanes són els actes de prestació de l'homenatge feudal.**

Aquesta mena d'escriptures són quasi sempre sense data i abunden molt. Pot dir-se que sempre responen a un formulari habitual i vénen concebudes en iguals o semblants termes. Per això els guanyen en importància aquells altres documents en els quals el català juga en frases i locucions noves.

Es per cert molt important l'altre document, català en sa major part i procedent de la Col·legiata d'Organyà, que el senyor Miret inclou en el referit treball de la Revue, datat entre els anys 1080-1095 del qual n'adjunta una bella fototípia.

* * *

La nova col·lecció que avui tenim l'honor de presentar i que ens ha sigut admesa per a formar part de la Biblioteca del novell INSTITUT DE LA LLENGUA CATALANA, secció del benemèrit INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, procedeix totalment de l'important Arxiu Capítular de La Seu d'Urgell.

Es, el primer del recull, una sentència donada en cert litigi o plet, copiada del corresponent pergami original que per ésser molt esborrat no poguerem transcriure'l tot. No hi ha data; citant-se, però, com un dels jutges el vescomte Miró, deduïm amb certitud que pertany entre els anys 1036-1079.

Alguns altres n'hi ha de mancats de data, emperò pel caràcter de lletra que ostenten i també d'acord amb el que'ns deixà apuntat

* «Les plus anciens écrits où l'on trouve, non pas seulement des traces, mais des expressions et des phrases ou formules entièrement catalanes, sont des actes de concession et reconnaissance de fiefs, des conventions entre feudataires et des serments féodaux». Lloc citat.

Es lo mateix que fa notar referent al provençal l'eminent tractadista A. GIRY en son *Manuel Diplomatique*, p. 465. París, 1894. Publica com a mostra (copiant-lo de l'*Hist. de Languedoc*) un acord feudal hagut en 954 (sic?) entre el vescomte de Cerdanya i altre poderós senyor del nostre país, en el qual surten moltes paraules en vulgar que l'autor anomena «expressions provençales».

en el dors de quiscun d'ells alguna mà tècnica la determinem segons ens ha sigut possible.

Volem fer fixar l'atenció dels estudiosos sobre el document nombre IV, del qual acompanyem la corresponent joietipia.

Llicrat del jurament feudal del Comte del Pallars publicat pel senyor Mirel, creiem que és el document tot català més vell conegut fins ara. El sobrepuja en importància per alguns conceptes: per exemple, és el nostre, document original i és acte distint dels juraments o prestació d'homenatge feudals. Té una altre particularitat que'l fa més interessant, i és la seua extensió, trobant s'hi gran quantitat de vocabulari i construcció catalanes. Ve ésser el que avui ne diríem un capítol de queixes o agravis, i no porta data; pel que diem més amunt, però, ens sembla poder-lo datar com de la segona meitat del segle XII, tot lo més enllà.

*Parla del Monestir de Sant Pere d'Escales que estava situat en l'antic pago Lordense, o sigui en la comarca de la vall de Sant Llorenç de Morunys o dels Pileus, al NO. de Berga i avui Bisbat de Solsona.**

L'Església d'Escales la trobem dedicada pel Bisbe de La Seu Nantigis en l'any 913 i el seu Monestir també figura en la Bulla de papius del Papa Silvestre II, atorgada en l'any 1001 i que's conserva en l'Arxiu de La Seu.

Fem entrar en la col·lecció algunes cartes de particulars adreçades als Bisbes en Ponç de Vilamur (1230-1257) i n'Abril (1257-1269). Algunes d'elles ja quasi se surten de una regla que'ns haviem

* Veus-aquí la veritable situació del Monestir d'Escales, segons se desprèn de la següent escriptura de donació, atorgada pel Comte Borrell a XIV de les Kalendes de febrer de l'any XXVIII del rei Lotari, fill d'en Lluís (any 982).

Extractem d'un pergamí de l'Arxiu de La Seu: Donació feta pel Comte Borrell de unes terres i vinyes, cases i casals, etc., junt amb els que sunt in Kardoscnario, a la casa de Sant Pere Apòstol qui est fundata in ualle Lordensi in loco cujus vocabulum est Scalas, Cenobii de Ipsa Currite... Si el P. Villanueva hagués trobat aquest document hauria pogut veure com el Monestir de Sant Pere d'Escales no era en l'antic Pallars jussà (Conca de Tremp o d'Orcau), prop d'Isona o Lordà (Viaje literario, t. XII, p. 30), sinó en la vall de Lord o de Morunys en el Bergadà, que és ben diferent. En aquesta vall de Sant Llorenç o de Lord hi ha un santuari dedicat a la Mare de Déu que molts escriuen *del Hort*, intentant explicar l'etimologia de la paraula Lord i no logrant-ho.

imposat, ço és, publicar tant sols aquella documentació en vulgar inclosa dins la primera meitat del XIII segle; amb tot, com que's tracta de documentació lliurada per particulars i no són documents segons formulari ja conegut (la qual cosa dóna al text una importància de no poca consideració) hem cregut prestar un servei als nostres estudiosos en incloure-les dintre el recull de textos en vulgar fins a mitjàn segle XIII inclusiu.

Cal fer notar que un dels documents de la col·lecció ha vist la llum pública fa dies encara que no segons el nostre mètode i criteri. Obté el nombre XVI de la nostra llista i és la «carta en llemosim» (!!) que publica i tradueix al castellà (per cert amb alguns errors) el P. Villanueva.¹

Una observació per acabar: primer que ningú més fem la publicació d'aquests documents catalans antics segons un mètode o criteri lingüístic, ço és, posant en cursiu tot ço que en el pergami és abreviatura, tot ço que se supleix; notant-se d'aquest mode tot ço que s'afegeix en la transcripció, TOTES LES LLETRES QUE S'INTERPRETEN.²

1. F. VILLANUEVA: *Viaje literario...*, t. XI, apèndix XXIV.

2. El citat autor francès A. Giry parla en un sol paràgraf (p. 470), després de ponderar-ne l'importància, de la publicació de documents en llengua vulgar. No's descuida de recomanar «l'exactitude la plus minutieuse dans la reproduction des originaux: il faut avoir soin par exemple d'imprimer en Italiques les lettres que l'on supplée en résolvant les abréviations...»

Ens plau manifestar que'l projecte de formació del present recull ens fou comunicat amablement pel nostre bon amic i company Mn. Antoni Giera, Doctor en Filologia i treballador infatigable. Ens complavem en repetir-li des d'ací les més corals merces.

SENTENCIA DONADA PER EN MIRÓ, VESCOMTE I ALTRES JUTGES
EN EL *Placito* QUE'S TENIEN EL BISBE DE LA SEU I EN RAI-
NÓN GONBALL SOBRE ELS LÍMITS DE GUISSONA I RIBELLES. —
Any 1036 - 1079.

PLCUT, fol. 8

..... et monstre remon ipso termine ke proclame per ribeles
que est de | ción ad enlá. che agtanám ple lomónstre dela. kom-
loté de(za) | ad riba de scio et sin fan batalla et suo omine de
remon gonball ývenz | ut predicto episcopo feneschat ad iam dicto
remon gonball ipso termine. et emendet | ipso malo quod ibi
apreenderit ipso kauallario dereimundo sicquo | modo fuerit iu-
dicatum per directum. et si ipso suo omine de domno episcopo |
ývenz. similiter feneschat remon G. ipso termine | et si iuenz
ipso suo omine de domno episcopo | quod remon gonball. lio
iakescha elio defenescha per escrito. et si ipso suo | omine iuenz
de remon gonball similiter feneschat et iakescat ipso episcopo
per | escrito. eke sia enso assemblament de ipso episcopo sio fará
el prime | rr aut o rechulirá de remon gonball, et enquale
que | remanserit ipsa batalla similiter iakescat et | fenes-
chat per exuacuatio scripture. et ipso die que metram illorum
ca | ualers ipoestate de ipsos omínes quin faciant ipsa batalla
dicat | ipso episcopo si pharan el primers ipso fromiment. (?)
ol rechulirá de remon | gonball. *

* No cal dir que tots els accents i punts, continuats en el text, són copia
fidel de l'original. Els punts suspensius indiquen els espais il·legibles.

II

FRAGMENT D'UN JURAMENT FEUDAL. — Any 1107

Ms. B. 1. 1. 1. 1. 1.

Juro ego ermengod iocbert ad te gauceran mir et deinceps non te dezebre de ipsos kastellos de iosa et de orsera et de S. Romani et de gosai neque de ipsas tortedas niles te tollre, ni les te tolre, niles te uedare, nileste uedare niles contendre, neque ab forsactura neque sine fors actura. Et *per* quantas uegadas los recharas o les me rechiras potestatem deliberam de eos sene uestro engan adiutor ten sere sine uestros engans Sicut superius scriptum est si otenre et o atendre gradiente animo sine forza.

III

JURAMENT DE FIDELITAT ATORGAT PER EN MIR GUITART A EN GALCERAN. — Any 1131.

Ms. B. 1. 1. 1. 1. 1.

Juro ego mir guitard fillg de gebelina femina, ad te galceran fillg de adalez femina et ad te stefania | filia de loucia femina, et ad te galceran fillg de stefania femina, quod de ista ora inant fedels uos sere | de uostros quars et de uostres uides et de uostres mem-bres qui en uostros cors setenen, et de uos, | tra honor che ara aueds, ne anant *per* ab lo meu consellg acaptareds, *per* noime de castro de orsera, | et de castro de iosa, et de senromá, et de forte-des chi ara isón ne anant iserán, ego mir gitard acsi | suo tenré, eus oatendre *per* deum et hec sancta.

Hoc fuit factum anno ab incarnatione domini nostri ihu. xpi. c. xx x. i. post M. X. kal. Aprilis.

asencristoual de busc *que* nos senclamarie. tot azolifet aquel
om pernelet *que* no auie | canant ueng .i. iouenob estar *per* nom.
Joan desenclimenz *que* ere natural dezacorit epreslo | *perque* ocom
daue *que* saue epres zauer seu. ecom losenmenaue pres el e
nouolie anar | eperzo car el nouolie anar preslo pez collousecui-
dal ociure etenglo pres efetllo | rembre. eagne tot lo seu per-
nelet *que* el noauie. ecan exi desoupoder fetlo iu | rar. manues *que*
nosen clamarie. eanant los molins desenpere delacorit *que* foren
| cremans esderocants. *per* lo feit del canant fals en. b. dega
autre mal als homens de | lacorit. metse encouenenza abzoscaua-
lers eab los homens depes *quels per* fer dez seu | esobre azo el
nols atendre daquel feit. euenen aquels sobre los homens dela-
corit. epig | noren los homens esonne robans *perque* los homens
san apagar. aquel auer. eanant | atengunds desuedads los ho-
mens delacorit dentrada dequaresma enza pernelet *quen* | os
noauem. meins detot azo apledciants los homens delacorit *per*-
sotreita daue cno | pernelet *que* enls trobasena agud de cadau
qui .xx. sol. *qui* .xxx. *qui* .x. ede tot azo som | clamans nos de
tons aquests clams edela casa descales *que* el adesfeita. catenem-
ne. a | sentamaria albispe eatot lo couent. *que* sen drez tot aquest
feit. enlaguerra den. g. de | beleuezer ede. g. desentafe donarene
los fils den. br. dega. ezels tenien lacasa enpoder. ede | sferen
.iiii. mases ab en. g. debeluer.

V

RELACIÓ D'ALGUNS FETS CONTRA VARIES IGLESIES. — Segle XII

R. de ribes. tol ecclesia de ribes. he de fostega. he de chers
albs. he de pardines. he totes les altres dentre lasua terra. El he
hug de naua dalbergar ho de forces ha fer als clergers | Gauceran
durg trenca leglesia dadac. b. dalb he sanc *qui* si hanfeir castel
de leglesia dalb. Narsen durg he in R. de castelbo macip *qui* al-
bergen los oclergers forcuia ment. | R. de palerols hu mas ha uila
labent. Arsen de fula tol .iiii. modios. haro . . . sed. La donna
demacanos tol los alods. ecclesia de estol. bacalars de uilag tol-

gren lo mul | ad cap de scole. Raholi tarbera he so fil hel monge
de cuxa qui tol ecclesia de tartera. b. araculisa qui fa ecclesia
ha in monte cerdano a forca del bisbe.

VI

COSAS ROBADAS ALS HOMENS D'OSTAFRANCS. — Segle XII

Hec sunt res qe. B. de peramola enaramia tolgren als omens
dastafraucs. A iouan beren | ger. ca. R. tora. III. miger. de for.
que ualie sete sol. una quiega. e. I. somera que ualie | XX. sol.
ca jame arbert trascreu loui de la tona eportaren lossen acunca-
bela etren | caren lafranca de leglesia durgel. e preseren. A. nebot.
dret que auie | fermat egia que lauie. etrasconlo de leglesia
pres emans ligades menarenlo acunquauela | e grenlo.
III. dies pres en la (tout) ge. eagren ne. III. besties erecmeles.
| LXXXII. sol. e G. dofegat tole ad. A. nebot. XXVIII. ouelles. e B.
de peramola cobre | les per treues. emonede ueguna ad A. ne-
bot emesles en pret en la compra de cuncabella. | per XXXVI. mo-
rabatins entreles els esplets qe auie feït de III ans. etol | gren
an. G. de ssegarra. I. bou. erecmeles. LXXX. sols. etolgren an. G. A.
XC. sol. etolgren an | A. caualer canmartel. I. bou. erecmerenlo.
XXXVI. sol. etolgren an Gerat dezpenal | XC. sol. etolgren. an. A.
montaner. II. someres erecmeles XC. sol. etolgren an. R. mir. | II.
bous. etolgren. an. P. nebot. XXIII. houeiles. e. II. uaces. etolgren
an B. | ferer. X. ouelles. e VIII. aïels. e I. tona etolgren an P. toro. I.
arca. etolgren | an b. lagaïos. XX sol. etolgren an A. rog. I. tona.
per XL. sol.

VII

REMEMBRANÇA DE LES QUEIXES DELS HOMES D'AIGUATÈBIA (CON-
FLENT). — Principis de XIII^a segle.

B. od | veger del Comite leua de els pugals. XVIII. uacas. e na-
fra. I. homine | per mort. elpreborde dexes de la bestia. e pres.
lo baiuli. eacne. C. V. sols. | pere guilem de uilafranca. per. I. mul-
e per. I. garnaxa que uene | an minu. CCC. sols. peniora. per la
ost doltrera hac | B. ot. XXX. sols altra uegada. B. ot aqua tepida

caualca. eleua lapreda | chac no. cc. sols. e. xl. oueles que ba-
reiga. la meinada del | comte alberga ad aquatepida. c. xx. bes-
ties. e agren dels pug | als. xxx. sols. mes. G. de anfort alberga.
xv. besties guilem de caporta lès | i amena. pone dixa alberga als
pugals. ii. uegades. eagne. xv. sols. | e xx. sols. de aqua tepida.
los omes eles besties menaren acogols | obrar ab conduir. el
metex comte alberga ad aqua tepida | alemparar de so ab sa
meinada. aluenir los homines de uilafran | ca albergaren als puials.
p. de beders. per manament de G. daniort | hac de nos. l. sols per
l. homine nostre qui crema. iii. cortals. nostres | metex. aluenir
ades de beluis. B. ot. ab los aragones. hac de nos | l.x. sols. els
homines de uilafran albergaren ab nos aluenir. del paitnar | boage.
m. c. sols. del segon. d.cc. sols. de altre boage. dcc. sols.

VIII

MAIS CAUSATS A L'IGLESIA DE PUIGFALCONER* (PALLARS). —

Any 1242. *ACT. 1242*

Hec est memoria que la A. borel de les contencoz qui son
estades entre el e R. de moncor | e G. de Zacosta. els altres per-
que el ag acessir dez pui falchoner. Inprimis G. de Za | costa auie v.
ainels. e v porcelis eio pregeli que men des delme eel dix mi que
lon soferis tro | alaltran efio eagne vii puis edixli que men des
delme enomen volg donar | de G. de moncor acel altran s'agne
altres vii edixli epregeli que men donas lo delme edix | que no-
men darie gens coforen iii ans dixli emanneli quem fermas diet
tres uegades oqua | tre per tal quar epermates de leclesia codatic
fer dix que nomen fermarie res quenom tenie per | seinor que
eagne greu eaglen adir mal eel en R. de moncor dixeren men
eferenmen feri | ren mi epressren mi trencharen mi monalberg
erobaren laglesia traserene pa eformet | requeverinimi ab bas-
tons ab soguinias qe ion nag acessir ab louestiment uestid que
no no | sau a eissir daltrament aqel dia eless fo b. de berga alonc

* Hi havia, segons el present document, un poble d'aital nom amb la seva
esglesia. Estaria prop de Gallinér. No seria aquest mateix poble?

epres abels eabim que lo dia de sen ma | reli. que fossen ariba de
nugera eel que posavie si nos ouliem enonsen pog mauenir | per
tal quar no iauie qui tenges tanta rao Mannam. R. de burget
que li fermas dret eio | dix que nonolauia agisad for gem donas
dia ege serian agisad de fermas ede respon | dre ere diuenres
dia el dix que lo dímenge lenios agisad attemp si no que fos ue-
dad | eamí pareguí quafos mal ingad que atercet dia donar nom
parie dret en di | menge sobre tot som falid seínor dauida comeus
de consel forcat eírad prege | au G. de per alaua que los omens
mauizen tolt laua si elimi la orde i tolie gem leissas | morir no-
mere bel ni bo que el aqual gissa podie gem trasques de agel tre-
bal eel | parla abels qe si anar men uolia solt equiti de totes co-
ses que fer opoges eque | inquina leclesia eio pris lassolta dels
perlartache forant aquesta mia bocca no par | la que renunciás
mes per lo mal que omliuie feít que dix que deus itrametes | ma-
ledicció. Si els dien que ioladesfelta ní endeutada quan ion ben
pare P. de zafont | deuís ad. agitan xxx.ii. sols. epagelen so xv
sols. quen deuie locapela dorchau. vii. sols. | de forment viii
dordi en quintal deli edeuie ablachet iii sols. de for per lacapte
del uispe | epagen io vi sols. elesalen. b. de burget luncitat de
les exides el mas de b. mox que ie | nucas les ecclesies
per tort quel capela dorchau tenie ala ecclesia dez pui fos epleid
em | poder de. b. de burget eag nafer missio que couengen al
maestre. v. sols eper aqels que | uenen miq quintal deli. b. de
Berga ere(fran) loli per decem sols. eagne b. de burget viii | sols
edos s. de forment per tere mes que la auia aredad de besties
groses emenudes epo | res egalines euexels ed(impse) areus de
alberg. eaperdud lecclesia dez pui ela | de foneccc ssacrifis ede
pus. c mil almones epus remanides adonar | tot per colpa de
R. de moncor preg io adcu que el lon leis penedir. | Veédors
eoidors P. de zafont. G. riba. G. de moncor. G. picher | P. de
riu. R. pico edaltres moltz que la uilla dez pui falchoner fo | ro-
bada etrencada que no romas per comunimenz de baile ni de
ueins | eque los omens de fone sen mangaren un porc qui ualie be
viii sols. | tot aico siebe sie mal fo feít per R. de moncor eque io
A. clerge ifare | ueritat cela que sent ecclesia uilla per dret. Ac-
tum est hoc m.cc. | xlii. | tot accest don eaqest destrig met io
A. clerge in memoria d R. dorchat | qui de man qan pora sens.

fi que io non fare de mos dies uinenz senes el | que tot euegut
per G. dezacosta eper R. de moncor aleckesia dez pui.

IX

TREVES FEITES I FIRMADAS ENTRE EN PONÇ DE VILAMUR, BISBE
DE LA SEG I EN ROGER, COMTE DE FOIX. * 1244. Abril, 11.

Coneguda cosa sia com nos en Poncz per la gracia de deu
bispe durgel. E nos en B. prior etot lo capitol daquel log per nos
eper totz los nostres omes eper totz nostres ualedors donam treues
fermes abona fé eses tot engan auos en Roger Comte de foix e
Veczcomte de castelbo e | atotz uostres omes e uostres ualedors
daquest present dia tro apentacosta e daquel dia tro ad. i. an. e da-
qui enant per. xx. dies de pus que les agessem retudes al uostre
batle de castelbo per uostres letres emfrels quals no faczam mal
auos ni auostres omes ni auostres ualedors. | E nos en Roger per
la gracia de deu Comte de foix e vescomte de castelbo per nos
eper totz nostres omes e per totz nostres ualedors donam treues
fermes a bona fe eses tot engan. Auos sennior en Poncz per la
gracia de deu bispe durgel e an. B. prior e atot lo Capitol e auostres
omes e auostres ualedors daquest | dia tro apentacosta primera
qui ue. e daquel dia ad. i. an. e daqui enant per xx. dies depus
les uos agessem retudes al uostre batle de la Sed. per nostres le-
tres. emfrels quals no faczam mal auos ni auostra terra ni auostres
omes. ni auostres ualedors. E metem en aquestes treues. A. decz
cas | tels daci tro asent michel de setembre primer qui ue. e daqui
enant tro retudes les ages. A. decz castells per. x. dies. E si posada era
la discordia entre el el Capitol ad aquel dia. que fas entotes les
treues desus dites. pero uolem nos en Poncz bispe e nos en B.
prior el | Capitol durgel auandit. enos en Roger comte de foix e
vescomte de castelbo que si ses deuenia emre aquest tems de sus
dit que negu mal o negun dan fos feit de la. 1.ª part ó delautra

* CH. BAUDON DE MONY, l'il·lustre historiador de la casa de Foix, esmenta aquest document, però no'l copia, en la seua importantíssima obra *Relations politiques des Comtes de Foix avec la Catalogne*, Paris, 1696, t. I, p. 172.

on treues fossen trenchades ezo *que deus* no nolla. *que* aquel sia emenat enfre. XX. | dies aconeguda deu. R. de iosa eden. G. Bernad de luzenag. depus *que* ac lo aurien conegud edepartid. E aczo desus dit prometem *seruar* e tenir nos en Poncz bispe auandit abona fe eper nostre orde emparaula de preuera. E aczo meteix promet io. B. prior per mi e per | tot lo capitol abona fé e en nostre orde. E uolem emanam *que* ezo juren de tenir e de *seruar* nostres omes desotz escritz. per els eper totz los autres de nostra terra. sczo es assaber. G. de cerdaina. P. ramon de nabiners. R. gerau. R. de cherol. R. den vget. R. de senta gracia. G. de | montella. G. dartz. G. poncz de pocz claus. Ramondo. R. pere. Marti darcz. B. de cases Rubert. B. de banat. P. dordinau. G. cherola. Berenguer desterre. G. de uila migana. B. montferrer. G. id. P. de lorda. G. bosch. B. de riu. G. sichard. E nos sobreditz omes | de la sed e de montferrer tocads corporalment los sentz quatre auangelis de deu juram *que* faczam tenir e observar anosmeteix e atotz los autres *proomes* del bispat e atotz nostres ualedors totes aquestes coses sobredites. E nos en Roger Comte e vcczcomte prometem per nos | eper totz los nostres omes de la nostra terra eper totz nostres ualedors *seruar* etenir tocadz corporalment los sentz quatre auangelis de deu tot ezo *que* desus auem dit. E uolem emanam *que* aczo juren de complir e de *seruar* nostres omes desotz escritz per els eper totz los autres de nostra terra. sczo | es assaber Berenguer de castello. R. de paris. B. de paris. R. de Sauartes. P. de montanorto. Ar. de cercheda. R. marti. P. den bord. A. de malgrad. B. garsia. R. de palig. De uilamigana. P. alaman. P. de pug. De stamarid. A. ribes. R. sagrera. P. escuder. | De be lestar. P. dalas. R. de cornellana. On nos deuant ditz omes stocadz corporalment los sentz. IIII. auangelis de deu juram *agradosamente* *que* tingam e observem totes les sobredites coses *eque* ó faczam tenir e observar atotz nostres omes ea nostres ualedors. eper | neguna manera no i uingam *encontra* aixi *deus* nos ajud els sentz. IIII. auangelis. E nos auanditz bispe e comte prometem lau alautre per bona fe *que* no retcbam en re del nostre homejer ni natrador ni per neguna manera no soffiram negun ome *que* mal aja feit en la terra | del autre. en aquesta gisa *que* aquel *que* feit ages lomai en la terra del altre *eque* clam ne sia feit. an *que* sen pas en la terra del autre *que* negu de nos nol soffira entro aja feit dret ason

senior en son poder de tot ezo que sen clam. e si dret fer no uolia.
que negu | nol soffira eque em lo iet de la terra. E amajor fer-
metad daquestes coses sobredites posam nostres segels. Actum
est hoc inter Sedem et Ciuitatem apud Sanctum fructuosum.
Anno xⁱ. m. ccxxl. quarto. iii Idus aprilis. Sig. †. num Roge-
rii Comitis et Vicecomitis. Qui hanc cartam firmamus et firmari
rogamus. | Sig. † na Lupi de fuxo. et R. de durfort. et. b. de
belmont. et. A. de pradel. et. b. de toralla. et. b. de mur. et. g.
bernardi de luzenag. et Martin petri Narbone. et. B. burdi. et.
g. de mirales. et. g. ysarni. et. b. de durfort. testium. | Bernar-
dus uenad notarius publicus sedis urgellensis hoc scripsit. et
super scripsit in. iii^a. linea per la gracia de deu † die et anno
prefato.

X

QUEIXES CONTRA NA MARIA DE CORSA. — 1248, Febrer, 15.

Jo en. P. ualentí me clam auos en F. zacosta batle | del
senior bisbe en sanauga. de na M.^a de corza que te les | coses
den. B. de corza les quals son ami obligades per | rao de fermanza
que fereu an. B. pintor. de xxx. me | per en. G. de ratera. de
les quals dites men clam auos | per rao de na brunissen fila del
dauant dit en. B. pintor de | fmit. quens eusie feita justicia ecom-
pliment de dret salues | totes mes raons enes excepcions de-
crexer edemir | uar ede mudar tro alafi del pleid. Anno domini
m.cc.xl.viii-xv kal. marcii.

Jo en. P. walenti meclam auos en. F. zacosta batle del se-
nior | bisbe en sanauga de na M.^a decorza.

XI

LLETRA ADREÇADA PER EN DALMAU DE SANT MARTÍ AL BISBE
DE LA SEU EN PONÇ, RECLAMANT-LI UNA PAGA. — ANYS 1230-
1257.

Alamad et alonrad senior en. ponz de uila mur per la gracia
de deu bispe durgel. de mi | en dalmat de sent marti uostre amig

uoestre canaler salut ebona amor per tots | temps faz uos ser
saber *que* io noe michea de lapaga *que* uos mi promesses *quan* ma-
ges de ca | set(?) *per* io sener uos preg aisi com asenor et amig et
aparent *perque* sener *quan* ioe gran | obs aquest auer *que* uos
l'un pagets *perque* sener *quan* totes les mies penores son totes |
diset *per* zo *quan* io esperaua la uostra paga *perque* sener no
multats quei aia mes dedon si no *que* ne agud | estres sener faz
uos saber *que* amic uengud missaeger den simon quca gerra ab
tots los omes d'osona | *per* zó *quan* mante en. b. de zarieta *per-*
queus faz saber sener *que* si nols mide uiets sius pregaria *queels*
donarets atan | gran obs com ara me.

XII

LLETRA D'EN PERAMOLA AN EN P., BISBE DE LA SEU.—Anys 1230-
1257.

Al onrad en. P. *per* la gracia de deu bispe durgel demi en
peramola. salut. fac uos saber (senor que lom) | de bordel *que*
uos me demanatx *que* nous sen quid esser tengud *per* co *quar* ual
me (dexo e *per* *que*) | era nostre hom *per* bordel eper aico nous
sen quid esser tengud *quar* possad no la (don ni) | sia segnor no
pero ion ire nolenters aconeguda dun om saui elareí nolenters
co *que* dre | ta.

XIII

LLETRA DEL COMANADOR DE VILAMUR AL BISBE DE LA SEU
EN PONÇ SOBRE ATERS PARTICULARS.—Anys 1230-1257.

Alomrad senyor eamic en. P. *per* la gracia dedeu bispe durgel
demi. frare. B. delirij comanador deuilamur. Salutx | ea mors.
faz uos saber *que* ioe corectes les letres *quem* enuijas adir dels
canonges edela guarda equensa | icita gracia lo papa *que* nous
pusche hom uedar de uostra uida ede. x. le(gims) ab cura. XVIII.
meins | decura eontra del abat de senti Michel. eontra en. G. de-

moncada. edel feït del comte de foix cujdau | recaptar tot be
edela glessia detremp ede gissona. estirs de frederje quesobre la
terra dela glessia | e ara uenen deus cardenals deroma edalo den.
G. demoncada edels altres que no uolen fer residen | eia que uos
auetz poder atotz tems quel los toletz. eque nols tinge prou in-
dulgencia que nagen. Ecre | et. B. depart denos en totes cosses
que el nos dira siauosplau. El sagrista que se ben portat de | uos
en cort ede totes uostres cosses aixi com prohom deu fer. efed
len gracies.

XIV

LLETRE D'EN A. DE SAGA AL BISBE DE LA SEU EN P. SOBRE ATERS
PARTICULARS. — Any 1230 - 1257.

Al onrad paret etamig. P. per gracia dei bisbe durgell. demi.
A. de saga. Salut et amorem. | sapiaz. S. per la ferma qous fit
an. R. de foix li acabe. tots los diners apoycerda. | e a mes lo-
meu kaua. edaltres pingnors que nomen uolg fer nul alonga-
ment. et agili | adar. viii. sol. et. iiii. d. per cada morabatins.
que diren apoycerda. que aitant ualia enomeni | uolg re laxar.
E cambelen. de. lxx. et. vii. morabatins. pagaz cels que anos
denia. E preg | uos. S. com amig que uos me fazatz pagar que
sapiaz que gran don ie. enom garda | en re enque metrem uol-
gezez. E preg uos que ig trametaz que mo faza acabar.

XV

INFORME PER QÜESTIÓ D'HERETGES. — Any 1250

Anno domini. m.c.c.l. dix. M.^a pocha. an G. clerge. ean P.
danorra. | enalosdaua. laprimicia. quifembres eretges. canprega-
uen deu den. mans | cubertes. sa ie nolauen enermesen de terrers.
fa. aquel semblant | canne eneglea. dix M.^a poca an G. clerge.
ia dit. lodia. descnualenti. | dauant. son fil. que Ram. fogeta.

dix. can. en soler. ere malaute | *que* tramesesen anfoget. *que*
uinges. ecan el nenie. ere. primi. | son pasad. euiu les portes del
castel. desencadenar. ana | barcelona. quin metie. iiii. homes.
qui li fo semblant. *que* fossen. | eretges. enabarcelona. pregal. *que*
non fos dexalada. *que* amígs. | eren. e el respos. *ques*aber ouoltrie.
diriauso. sino mendexalanets. no fare. ia. azoc. enblanc. ental-
aler. en Guimet. | es *qui*nencu uer. mo pare. egiras. en foger.
euiulos entrar | en casa. denferer draper. euiu *que* eren iiii. ho-
mes. clerdema | ahiespre. mories. eniosa. edix M.^a poca asa-
fila. ean miro. *que* | anasen ueer. *qui*l uetlaue. eels nuiren lux
tancad el malaute | abian daquels. *qui* labrigaue. encara dix mes
M.^a poca. *aquel* dia el ex dauant. | son fil. *que* sino tornas enpe-
licet alagual. *ques* nontraue sa muler enaquell | orde. azo el ex
dix safila nagla. encasa den G. clerge dauant. na | ripola. esaneta.
encara diren mes. *que* pocs alberga auie. engo | sal. *que* no itin-
gesen. encara dix. M.^a poca *que* lauespra de scutualenti. *que* |
uéc. x. homes. eenaquels. eren en lorenz. eguiem son frare. elferer |
e G. iosa. e P. ferer. e F. draper. e R. de serres. etoli semblant
que estras | loseretges de casa den R. de serres, dix M.^a poca *que*
ab la muler de R. de | Rin. eabdaltres. passaue. alacasa. de R. de
serres. edix. R. de serres | a R. de bardines ara uos compare *qui*us
ensenaua carera eus | tornaue demal abe. creuriets. oc. io. uo-
lenter. for naingo (?) co | neg. ara doncs calad *quatro* bad ouiets.
erespos lamuler denriu | na M.^a poca auetso oid. dix oc. oid. ela.
Maldials uinga sils costaua. | tant diner. com feu amonpare. *que* nag
lobispe. ia no opricarien | tant com fan. dix. una fila. dena uilela
ana M.^a poca. *que* lidirie *que* a | uie uist. sinolandexenuie. no fare.
ja. eque as uist. lospromes. *qui* son aca | sa den an des eres. fo
en G. clerge acasa. den balager. emogueli questio. edix F. | dra-
per negu clerge *que* si metex nopod saluar. compod saluar som
poble | *que* dig *quen*egu clerge. nopod donar penitencia dreta.
anulhom nea | neguna fembra. pus asielex nopod prod tenir.
erespos nabarce | lona. aquestz eretges *que* axi encauze hom.
*qui*us en mostraue enfe. com | uosen cabtenriets. eel respos nols
*qui*r nels nul. *que* no oizi | anc. *que*cretges fecsen uertuds. eres-
pos F. draper. pec sots. *que* nul hom | *qui* entren emparadis torn
fer. uertuts deza. erespos G. clerge. doncs | frare ponz. com fa
dez uertuds per el *qui* tamfort encauza eretgia. sitant | bona orde

tenen. cresponeren F. draper en balager ena barcenona | queia
uertuds de iraro ponz nols pogensen prod tenir. que nolauien
lur | fe. dix. B. paratge an G. clerge. quenos cuidare siles ues-
tures. del. sefre | gasen acerts. dels eretges. que el los aportas.
amort. azo dix lo dia de sancta | Maria de març. emplaza general.
dauant la porta deleglea. crespos. R. | de seres. que si el. ocon-
seguie. que el los aportas adexclament. ne amort. que el lo | per
iarie tot. dix na M.ª Martina an G. clerge. que pocs albergs auie
en gosai que | mengesen. que si fa masar emocunyat (?). el
ferer esamuler. de naglesa | sa den G. clerge. dauant na
Ram. ripola. que pus sent ere. aquel cors axdubla (?) | es. que
els donauen. opus saben que aquel. quels clerges donauen. *dix
naglesa an G. clerge lo M.^a | la uida dels eretges. camo-
nestad que el caxi. aurién la | de tots lshomes de gosai.
cauie puxes. tots sos drets | dels. que pocs homes son que ries.
sien. qui no itigen. que si sa | clex. lo bisbe. epregaria deu
que encara fosests. bisbe de nos | altres. cab. sapiats en G. clerge.
que pocs son enesta uilla | tingen. eno aiats paor. que en-
cara us amaran tuít. si uos | ts. tenir. per estra sapiats.
be. que can uos moges. los paraule | s. quels eretges queren. acasa.
den R. de seres. eio. que ifui abels. | tres uegades. efa tan gran
merce quels fa be | que els pregen deu. per hom. que enla
uostre penitencia. nol | deds. que iaia nostra fe. sino quena
inenim per cuberta. euos | siperauentura inoliets tenir. ueiats uos
aben F. draper. eaben | R. de seres eab na barcelona. capriu-
daduosen abels. que els uos | mostren. easi dien. mal. obe. dix
na M.^a poca. esafila na guialma | ena M.ª Martina. en G. clerge
quen iosa. engramened. enterrero | que cren morts en lur poder.
dix naglaesa an G. clerge. laues | pra denseiacme que estauen
los bons homes alacasa | den G. M.^a etrascelos hom. de aquela
casa lodia des | en felit. emes los hom. encela. den R. de seres |
euengren tres. cforen. v. cestegreni. viii dies. | edepuis laquels
tres. tornarensen aiosa. | dix mes naglesa. que daquels. bos.
homes. que na | uie asolsona. eaagremunt. calerida. easana | uia.
calased. eenlamuntania de prades. e de su | eres depus

* Tot lo que segueix és en el revers del pergami i molt esborrat.

senta M.^a dagost. dix naglesa an | G. clerge *que* eren, los bons
homes. acasa. de. B. tor | la caualcada. de ripol. en | G.
clerge. ana. ales aquella casa. per | troba la muler.
e na Ram. de lagual. econegue | les *quei* eren. eahuespre. tornai.
en G. clerge. per escoliar | si eren. ecostasi peralmanera.
quels ozi fer | enies. els ozi parlar. epenre. epixar
| aquel dia elx dix naglesa. *que* habon gros. des |
des | tadi dos. tres dies. per lafila. *que* no ere |
passada edos homes

XVI

LLETRA D'EN B. DE LLIRI, PROCURADOR DEL BISBE EN PONÇ DE
VILAMUR, AMB LA QUAL EL POSA AL CORRENT D'ALGUNES
COSES I LI RECOMANA ÇO QUE DEU FER. -- Per allà l'any
1251.

Alonrad pare eseimor en. Ponz per la gracia dedeu bispe
durgel demi B. de lirii humil seruidor uostre. Salut eamor besan
uostres mans euostres peus. fem uos saber *que* nos | som sans
calegre la merce dedeu la cal cossa uolriem oir de uos emes de
uer. femuos saber *que* nos entram aperosa. x. dies enans de
carnestoltes dauent. en. R. de coruera | en. G. B. en A. de *que*-
rol noi foren sino. II. dies enans *que* nos entraren dauant. lo seim-
nor apostoli edauant totz los Cardenals ab lo bispe de valentia
queusne encontra | aixi com pot en tot segle els preicadors totz
els templers els *que* aduxeren letres del fals archebisbe *quero*
mort *que* deien *que* gleia durgel ere en gran mal per fali | ment.
de pastor *equé* iauie obs corretio en lo cap en los membres edel
nagrista de girona. E uinguen. tuit dauant lapostoli esoplicaren
quels ois *equels* fees oir a totz los | cardenals *equels* asseguras *que*
no peressen mal per los uostres amics de cort. el ois. Epreposaren
aixi com ious dire. Primerament dixerén *que* uos. eretz homicida.
equé. eretz | deflorator uirginum *equé* auiets pus de. x. fils *equels*
heretauetz de la honor dela gleia. *equé* auietz feita moneda falsa
equé auietz mal mes del bispat. ben la | meitat *equé* auiets iagut
ab uostra sor. eab uostra cossina germana. edixerén *que*. P. ge-

rau ere uostre fil equel auietz heretat del castel de archez. enolles
| altres coses. efecren petitio deuquisitio enols uolgueren oir
ans los ne gitan del palau aontadament... Puis procura lo bisbe
de valentia que agessen oidor eape | traren... En... P. capoixo
lo cardenal esapiatz que enquara no an feit res ni faran daqui
enant si deus ouol edeim uos aconseillam uos per bon conseil
que uos ansuos | possetz ab totz nostres enemics eques aquestz
facatz anar ahontadament equens peccacets com puxatz seruir
la cort caixi uenerem los totz. e deco del bi-pat metet | penhora
ca ela eques uosne siatz honrat. que non podetz iaquir anostres
parentz. Estirs deim uos que facatz saber an. A. demossat que
si passen per roseillo que no fale | que no sien pres eques perden
tot quant duran. e si passen perla terra del Comte de foix quen
estie aesquira. B. deuilamur equels peceig totz que puix ben fa-
rem dret | que aixi ofeu fer larchebisbe de bordel enquara nolen
an dit mal el de ses mans nocis. t. clergue. enquara earchebispe.
efedo saber an. P. deuilamur eal. Comta | de paillars si passa-
rien per lur terra enon estorcen perauilla guissa. esi podetz fer
fer mal al temple alcu uostre amic que ofacats quel maestre del
temple | en. G. de cardona escriu contra uos alapostoli. enos
auez parentz enabotz facen mal enos sofrin los cobertament que
puix siretz bispe mal grat | de totz uostres enemics. entremetet
uos com siruats la cort eques pagetz los mercaders. equens entre-
metatz de bels. II. cauals que auem couengut. a. I. nebot | del
apostoli quins aiude aixi com pot euistes les letres no facats sino
trametre. estirs dien que sots periur. Estirs an dit que uos auestz
feita sesio. | Perestirs sapiatz quel sagrista de tarragona sente
acab eacol ab uos de feit ede paraula en tal guissa que uos deuetz
amar el eles sues coses. | Euul quen facatz semblant al prior son
frare equel honretz en co que puxats. etingatz totz los canonges
en pau aquesta saon dara que sapiatz que nos uos hon | rarem da-
questz si deus ouol. Perestirs lartiache de (tode a) sen esta que
adescubert nouste aul loc. estirs esta ab lo bispe enol tenim en
bon ciut. Perestirs | lo procurador del bispe de zaragoza uostre
nebot nose contrari aixi com pot per nom. P. G. etrametet ne
letres al bispe de zaragoza sis fa ab son | conseil. Estirs del feit
den G. de jouerre femo aixi com podem. ei en J. danurri per el
esta ab uostres enemics erenges ab els. on nosuos deim queus

prenatz zo | *que* es alased *que* aitambe pleit nos aurem aixi com
aixi, etrametet nos les actes del pleit den Jouerre. eaqueles den.
R. de cernera del artiaconat com fo cit | tat ni com donas la sen-
tentia tot co *quen* fo *que* maestre. Andreu lo uol tenir en cort
lo pleit. El fa *procurador*. lo dega durgelet a conseil de uos. E do-
nant | uos *per* conseil dret *que* facatz poszar lo dega ab lo prior.
Estirs sapiatz *que* nos auem toiz dies. vi. auocat. e maestre
andreu *quen* fa gran mesio *per* uos | one obs *que* lli emenatz.
Ejo sapiatz *que* fui robat eperdi tot quant portaua de les letres
enfoia. emastre andreu donem co *que* obs me. E an dit ala | pos-
toli *que* maior mal aleit en. P. deuilamur ala glcia *que* no auie
lo comte de foix enlien empetrar contra el sino *que* nos los nes-
tam certz. on el nos | trametre 1.^a *procuratio*. Estirs nos tramet-
em letres al prior cal. sagrista. cals canonges *que* aquestz dien
gran mal dels encort com so fan. *Per* co *que* | mils se tinguen
ab uos. euistes les letres trametetnos uostra uolontat. Datum
apud Perusii in migilia Natalis Domini.

XVII

LLETRA DEN R. D'ORCAU AL BISBE DE LA SEU N'ABRIL, PRE-
GANT-LI QUE PRENGUI INTERÉS EN CERT AFER. --- Any 1257-
1269.

Al onrad seinor emolt amad en. p. dabril *per* lagracia. de
deu bispe durgel | de mi en. R. dorcad salut eamors. saber faç
seiner auos *que* en. R. | de senta Maria capela de figerola con-
ten ab lo capela dorcad dela qal cosa | neren enpoder del bispe
q.^a. mort e. don io part auos *que* uos ueiets | en aquela cosa
eque uulats *que* en. R. de senta. maria aie sondret ab leglesia. |
de figerola car sapiats be *que* ion so pagat etots los promes de
figerola. efac | uos saber mes enant *que* artiache de . . . me tre-
mes carta com uos lifacets tort | don ious *prec* *que* uos ifacats
enaquela cosa *per* amor del edemi car sapiats be *que* iofaria | *per*
uos en totes coses *que* uos uolgesets e sobre tot aço *que* creats
e tingats *per* fern tot | co *que* en. R. de sancta maria uos dira
depart de mi. capela de figerola portador de | les letres.

XVIII

LETRA DEN G. DE VILAMUR, PRELAT DE LA CASA DE RIBERA, AL
BISBE DE LA SEU N'ABRIL, DEMANANT-LI CRISMA. — ANYS
1257 - 1269.

Al onrad senor epaire. A per la gracia de deu bisbe durgel.
demi. G. deuillamur peralad | delacasa deibera edetot locouent
dela casa pregam uos sener que uos saludez, si auos plad | saber
uos fem sener delacrisma que uos deuiez trametre alacasa de-
ribera que non auem gens aguda | don nos som engran error car
lo crestianisme tant se trigue perques clamam merce | sener que
uos nos trametaz lacrisma. car siper auentura sesdeuenie re que
uos nons | naguesez que dir. qual feit del crestianisme.

XIX

LLETRA DEN AL BISBE DE LA SEU N'ABRIL SOBRE L'INTER-
DICTE DE L'IGLESIA DE TOLÓ. — ANYS 1257 - 1269.

Al molt amad he onrad senor en xprist. A per la gracia de
deu bispe durgel. Salut. et amor. Fem uos saber sener que auem
uistes letres den. B. de senta fe. | artiacha delna sobrel feyt de
la casa de tolo la qual uosauez en tredita que | nos de part del ne
pregassem uos. On nos uos pregam sener axi com podem | que
uos per presgs de nos soluaz la dauant dita esglea he nos uedrem
nos ab | uos he farem fer al dauant dit. B. de Senta fe tota cosa
que uos uulaz- | he si uolez sener resdenos sapiatz que som apa-
relaz ala nostra uolentad.

XX

LLETRA DEL CAPELLÀ DE SERÓ AL BISBE DE LA SEU N'ABRIL,
DEMANANT-LI DINERS PER A CONTINUAR UN PLET. — Any
1257 - 1269. *Ms. T. 1, fol. 334*

Al molt onrad Pare e Seignor nabril per la gracia dedeu bisbe
durgel del vostre humils capela desero Salut siauos plat oir | aixi
com aonrat seigor e apare. Faç saber auos Seiger que ioe gran
desig dela nostra uista e gran ajuda que auria ops de deu e | de
uos. com uos Sapiats seiger que enrabinat meple dege. agran tort
e gran desonor de uos e agran meins preo e sap aço | en bartolo-
meu capela detartareu. on precz clam merce alauostra seigoria
peramor demi e peruostre pro e perço can (ó car) amic cuita e
mes | ter gran queno pux seguir lo pleit que entre mi e enrabinat.
que uos me fermets esta carta queustramet chuna poca deren | da
que uen tro a. v. ans perraó del pleit enque so e aço faç per po
deles glia. e uos seiger | trametet me. 1. mesatge e trameteus. |
xxx. sol. dagremonteses. que io seiger noso pugut puir auos
perço car io mictem. e ple deg tots dies. e si | deus ouol ious fare
ganar que ualga. c.c. sol. abona rao que io fare anar lo pleit den
rabinat e meu en vostre | poder e ualraus be. m. sol. queuos auresz
per bon dret de tort que el me te e io donlos uos ades. e aço
prouare be | onprec e clam merce auos axi com aseigor onrat que
uos me trametats la nostra ferma que iopuxa la carta dela uenda
corobo | rar tro a. v. ans aixi com es contengut enla memoria
que ioustramet.

XXI

LLETRA DEL BATLLE DE ARCHES AL BISBE DE LA SEU N'ABRIL
SOBRE AFERS PARTICULARS. — Any 1257 - 1269.

Al molt oniad senior na. A. per la gracia de deu bispe dur-
gel | del vostre fecl. R. de solanes. capela e batle uostre darques
sia nos plau salut. sa | ber fac auos senier. quela dona nestefania.

ha atorgad. lo feít axí com auíem | parlad. ab que nos li paguez
primera ment lo deute que ela ha feít engnat que | l'hafeít
apuiat en tre ha. cc.l. sol. e si uos uolez quacion en tre dictor | per
uos ales deutors trameted men nostra carta e rebre lo castel e
les rendes. així | com dit es estres senier die uos e preg uos e do
uos per conselj per mi e per tots | los promoció dela ual que uos
acabez lo feít e noídigaz d'eno. estres non par | lez al portador
deles letres mastrameted nos ho escrit.

XXII

LLETRA DEL BISBE DE LA SEU N'ABRIL A SOBRE ORDES. --- Any
1257 - 1269.

Aprilus dei gracia episcopus urgelensis salutem auos
plau | tramet auos agesz. ii. preueires siauos plau quels | ordenez.
eschira atilolad sobre som patremoni. P. | atilolad de S. M. dolb
capella. epreg uos sius plan si de | uez eser lasus dara que uezes
uostre ardid | que uolrie ueire ab uos per gran uostre pro(u) |
diant letres feria. v.v. idus junii in palacium de monzon | (orto).

XXIII

LLETRA AMB LA QUAL ALGUNS HOMES DEL BISBE DE LA SEU SE
POSEN SOTS SON MANAMENT EN ALGUN AFER PARTICULAR. --
Any 1257 - 1269.

Al onrad senor epaire per la gracia dedeu bisbe d'urjel de-
mi. G. deuillamur peralad dela casa deribera. eden. J. | de carci-
bros. eden. bernat debonestare eden. amic de serra. uostres fe-
zels omes. pregam uos sener que aiam | uostres. si auos plad.
sener pregam uos si auos plad així com hom pot pregar som bon
senor que deles pa | raules que nos euos auicim espreses. del feít
dela degania el cabille dela sed queunlaz que aien establidad |

que uage així com uoso auietz posad. *que* nos som aparelaz de-
fer edelir zo *que* uos manez ni uulaz | enaquel feít ecnaltre. tan-
que nos siaz enla terra.

En el dors: — Alonrad senor. bisbe | durgel.

XXIV

ENTREGA DE TREVES AL BISBE N'ABRIL PER EN P. DE ABELLA. —
Anys 1257 - 1269.

Auos senier napríl *per la gracia* de deu bispe durgel de mi |
en. P. dabelia. salut. iasuos saber *que* ious red les | treues. e
dejstz deuos. *per* zo car no uoietz pendre | so *que* ier podia ajxi
com o dices. sobre la (injuría) | de cornea. e car sobre aso
non farets absolicio | deistz me de uos. *que* de mal queus faza
nous en | sia tengud. et Jo en ber dabelia *per* aquela rao red | uos
les treues dojstz me de uos. testimonis. ber. | de gosol. f. de be-
niure. f. de castello. Datum a | mii No nas september.

XXV

LLETRA DE N'ARNAU DE LLORDÀ AL BISBE DE LA SEU N'ABRIL,
AGRAINT-LI ALGUNS FAVORS. — Anys 1257 - 1269.

Al molt amat conrrat senor eamig. napríl *per la gracia* de
deu. uispe | de urgel. Demi. narnal de lorda. S. euera amor *per*
tots temps. faç uos saber sener. | *que* io uos graesc molt. qan uos
mauets obeits los *prec*s *que* uos fic *per* la ecclesia | de castello.
don uos *prec* axí con mo atorgas modonets sens altre retinement |
con io so aparellat de uolentat edefeit uos aseruir. xtant emes
que uos no poriets | auer daquel clerge. eqar uoso endo *que* uos
modonets. esapiats be qan uos exirets | de parars nous ielexa-
rets melor amic *que* io uos so esere.

XXVI

LLETRA DEL BATLLE DE LA SEU A N'ABRIL, BISBE DEL PROPRI
LLOC, SOBRE AFERS DE BATLLIA. --- Any 1257 - 1269.

Al onrat seier abril per la gracia de deu bisbe dela set de
ungel demí en beniat | de toralla uostre caualler balle de la Set
com io nos preg quens saladez efaz | nos saber que nom liuraren
haballia aixe com uos atiez manat eprec | uos que lam facaz liu-
rar angüiem darz aixe com couentat manez | esitui atiez obs ni
uolez re que facam que ofuecz saber que sempre an obs | neu
grans manez.

XXVII

LLETRA DELS PROHOMS D'ARAÓS AL BISBE DE LA SEU EN A. SO-
BRE ELS DELMES DE LA SECA IGLESIA. --- Any 1257 - 1269.

Al redoblador paire in xpo escnor. A. per la gracia de deu.
niepe de ungel. dels clerges ede tots los promes de araos. | saluz
epregen uos quels saludez. Fem nos saber sener que nos auem
uistes uostres letres de clam. que. b. de to | rala uos a feít de
nos deel deume dels escaris de uiros quens demane. que anc nul
temps per uel ome ni femna qui | sie en la uila de araos ni en ual
ferrera no uid fer la demanda de aquel dedme quel demane. eper
aquela | demanda que el nos feue que nerem estaz el poder dels
promes de ual ferrera eque auem guarit que nos | dar nono deuïem
que anc nultemps de nostra membranca no ere estat donat ni
demanat per | quens par gran noueletat. porque uos pregam sener
que nons lexets menar atort nins imenets. | que aquel deume ede
la ecclesia de araos efo toz temps. ela uila euostra edeu esser
uostre. | eara. b. de torala que toi ala ecclesia de araos eals cler-
ges lo deume ela primia delaonor de uiros.

XXVIII

CARTA DE NA CONSTANÇA, COMTESSA D'URGELL, AL BISBE DE LA
SEU N'ABRIL, RECOMENANT-LI SON CAPELLA EN R. DE SA-
VART. — ANYS 1253 - 1269.*

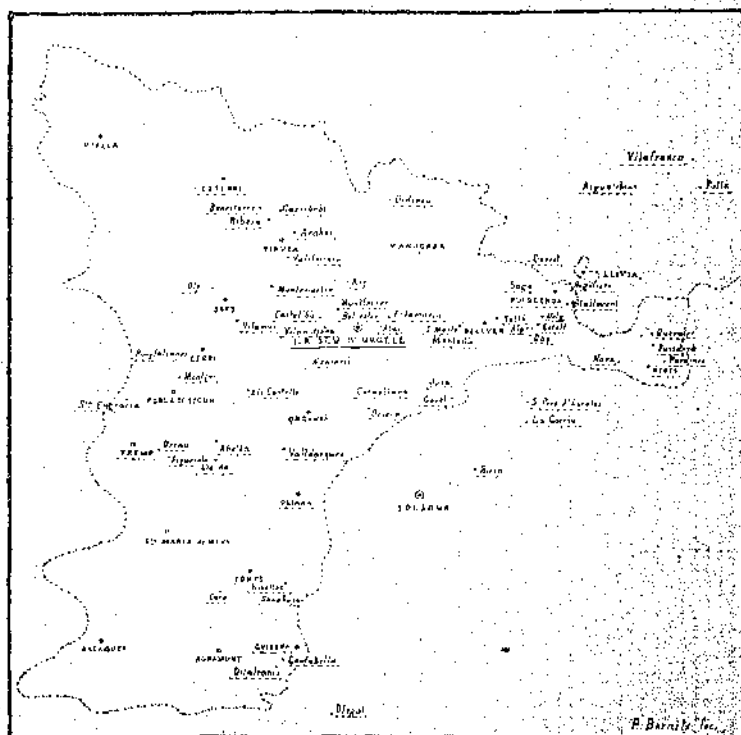
Dño. Episcopo Urgellensi—Al honrat pare et seynor Nabríl
per la gracia de deu Bistbe d'urgel. De nos na gostança per la gracia
de deu Comtessa d'urgel. Saluts et paternal honor. fem uos saber
seyner que en R. de savart capela nostre es mirue de feu se-
gons los altres compaynons sens. Per que nos pregam a la nostra
noble seynoria que per amor et per precs de nos. et de nostres
amics uos assignets ael per feu lo timonal que ia longament es
estat feu daltres canonges de Balager. La tal cosa nos pendrem
en do et en (scr)uij de uos. Et som apareylada de fer et de dir et
dobeyr nostres manamens et uostres precs en tot ço que nos pu-
xam fer ne dir. nos et nostres amics Datum apud Castellonem.
iiij^o - nonas Junii.

* Encara que no transcrit segons el mètode dels anteriors (per no haver-se trobat sen original) inclouem aquest document en la col·lecció per ésser copiat molt fidelment per una ploma autoritzada.

D'aquesta manera vénen compresos en el present recull absolutament tots els documents en vulgar des dels primitius fins a la data d'aquest, existents en l'Arxiu de La Seu.

TAULA

Doc.	Pàg.
PRÒLEG	5
I. — Sentència donada pel Viscomte Miró i altres jutges.	Segle XI 11
II. — Fragment d'un jurament feudal	Segle XII 12
III. — Jurament feudal d'en Mir Guitart.	Id. 12
IV. — Capítol de queixes dels homes d'Escalles.	Id. 13
V. — Relació d'alguns fets contra varies esglésies.	Id. 14
VI. — Coses robades als homes d'Ostafraucs	Id. 15
VII. — Remembrança de les queixes dels homes d'Aiguatòbia	Segle XIII 15
VIII. — Danys causats a l'església de Puigfalconer	Id. 16
IX. — Treves mutues del Bisbe de La Seu i el Comte de Foix	Id. 18
X. — Queixes contra na Maria de Corsà	Id. 20
XI. — Lletra den Dalmau de Sant Martí al Bisbe Ponç de Vilamur	Id. 20
XII. — Lletra den Peramola an P. Bisbe de La Seu.	Id. 21
XIII. — Lletra del Comanador de Vilamur al mateix Bisbe.	Id. 21
XIV. — Lletra den A. de Saga al mateix	Id. 22
XV. — Informe per qüestió d'heretges.	Id. 22
XVI. — Lletra del procurador del Bisbe Ponç	Id. 25
XVII. — Lletra den R. d'Orcau al Bisbe Abril	Id. 27
XVIII. — Lletra den G. de Vilamur al mateix Bisbe	Id. 28
XIX. — Lletra den al mateix	Id. 28
XX. — Lletra del Capellà de Seró al mateix	Id. 29
XXI. — Lletra del Batlle d'Arques al mateix	Id. 29
XXII. — Lletra del Bisbe de La Seu n'Abril a	Id. 30
XXIII. — Lletra d'alguns homes del Bisbe de La Seu.	Id. 30
XXIV. — Entrega de treves per en P. d'Abella.	Id. 31
XXV. — Lletra den A. de Mordà al Bisbe Abril	Id. 31
XXVI. — Lletra del Batlle de La Seu al seu Bisbe	Id. 32
XXVII. — Lletra dels prohoms d'Araós al Bisbe Abril.	Id. 32
XXVIII. — Lletra de la comtesa Constança al propi Bisbe	Id. 33

MAPA DEL BISBAT DE LA SEU D'URGELL

LES LOCALITATS SUBRATLLADES

SÓN LES QUE APAREIXEN EN ELS DOCUMENTS

INDEX ANALÍTIC

VOCABULARI *

Abat. — XIII — 6.	Afolada. — IV — 3.
Abella (P. d'). — XXIV — 2.	Agili. — XIV — 5.
Abriçave. — XV — 16.	Agisad. — VIII — 19.
Absoficio. — XXIV — 5.	Aglez (Na). — XV — 18.
Acab. — XVI — 48.	Aglen. — VIII — 11.
Acabar. — XIV — 10.	Aglesia. — VIII — 13.
Acabe. — XIV — 3.	Agne. — VII — 10.
Acaptarets. — III — 6.	Agost. — XV — 79.
Acapte. — VIII — 34.	Agradosament. — IX — 54.
Acel. — VIII — 6.	Agremonteses. — XX — 13.
Acol. — XVI — 46.	Agremunt. — XV — 77.
Aconeguda. — IX — 27.	Agren. — VII — 8.
Aconseillam. — XVI — 26.	Aguat. — XV — 18.
Actes. — XVI — 60.	Aguda. — XVIII — 5.
Adalex. — III — 2.	Adaç. — V — 4.
Ades. — VII — 16.	Aico. — VIII — 50.
Adir. — XIII — 3.	Aic. — XVII — 6.
Aduxeren. — XVI — 10.	Aiels. — VI — 18.
Afer. — XV — 12.	Aienolaven. — XV — 3.

* No cal remarcar la necessitat de que treballs com el nostre vagin acompanyats del seu corresponent index alfabètic. Essent materials damunt dels quals deu treballar el filòleg, se fa indispensable desglosar-los, puix és necessari que aquest pugui conèixer al primer cop d'ull tot el vocabulari que li interessa, afançant-lo de resseguir ratlla per ratlla tot el text del document. D'aquesta manera la tasca és més senzilla.

Observacions: El nombre romà que segueix a cada mot, correspon al document; l'aràbig indica la ratlla. Tots els noms topogràfics i personals o de llinatge van en cursiu. Hi són tots els que surten en les escriptures. Així queda més descarregat el text i de més fàcil entendre, sobre tot pel qui desconeix el vocabulari de la topografia del país. A fi de localitzar en lo possible les escriptures i tenint en compte que la filologia moderna actua prenent per base la geografia, acompanyem un mapa (degut a l'amabilitat i pericia de nostre distingit amic i company Doctor Barnils) en el qual s'hi representa l'ària geogràfica que'ns donen els documents que componen el present recull. Per a major precisió hi vénen subratllats tots aquells pobles que en el text s'anomenen.

- Aineis. — VIII — 4.
 Aiant. — XIV — 6.
 Aiud. — IX — 57.
 Aiuda. — VIII — 23, XX — 4.
 Aiude. — XVI — 45.
 Alaman (P.) — IX — 51.
 Alas (P.) — IX — 53.
 Alb. — V — 4.
 Alberg. — IV — 23.
 Alberga. — VII — 7.
 Albergar. — V — 3.
 Alegre. — XVI — 4.
 Almones. — VIII — 44.
 Alods. — V — 8.
 Alongament. — XIV — 4.
 Altra. — VII — 5.
 Amad. — XI — 1.
 Amar. — XVI — 49.
 Amena. — VII — 9.
 Amig. — XI — 2.
 Amonestad. — XV — 56.
 Amors. — XIII — 2.
 Ample. — I — 2.
 An. — VIII — 5.
 Anar. — IV — 34.
 Andreu (maestre). — XVI — 68.
 Anjord (G. d') — VII — 8.
 Anglesa (Na). — XV — 53.
 Anorra (P d'). — XV — 2.
 Ans. — VI — 12.
 Ansuos. — XVI — 27.
 Anurri (G. d'). — XVI — 57.
 Aontadament. — XVI — 23.
 Aparelaz. — XIX — 8.
 Aparellat. — XXV — 6.
 Apareyllada. — XXVIII — 10.
 Aportas. — XV — 47.
 Apostoli. — XVI — 8.
 April. — XXIV — 1.
 Apulat. — XXI — 6.
 Aquatepida. — VII — 5.
 Aquel. — VIII — 15.
 Area. — VI. — 19.
 Aragolisa. — V — 10.
 Aragones. — VII — 16.
 Araos. — XXVII — 2.
 Arbert (Jacme). — VI — 4.
 Arcz (Martí d'). — IX — 36.
 Archebisbe. — XVI — 10.
 Archez. — XVI — 21.
 Ardid. — XXII — 5.
 Aredad. — VIII — 41.
 Arlopi. — IV — 19.
 Arques. — XXI — 2.
 Artiaconat. — XVI — 61.
 Artiache. — VIII — 29, XVI — 8.
 Artz (G. d'). — IX — 36.
 Artz (Guem d'). — XXVI — 5.
 Arreus. — VII — 42.
 Asseguras. — XVI — 14.
 Assemblament. — I — 12.
 Assignets. — XXVIII — 8.
 Astafrances. — VI — 2.
 Atorgad. — XXI — 4.
 Atorgas. — XXV — 5.
 Avandit. — IX — 29.
 Avangelis. — IX — 40.
 Aver. — IV — 29.
 Avets. — III — 6.
 Avetso. — XV — 29.
 Avia. — VIII — 19.
 Avocatx. — XVI — 65.
 Bacalars. — V — 8.
 Baile. — VIII — 48.
 Baiuli. — VII — 3.
 Balager. — XXVIII — 9.
 Balager (En). — XV — 34.
 Balle. — XXVI — 2.
 Ballia. — XXVI — 4.
 Banat (B. del. — IX — 37.
 Barcelona (Na). — XV — 8.
 Bardines (R. de). — XV. — 26.
 Barreiga. — VII — 6.

- Bastons. — VIII — 13.
 Batalla. — I — 3.
 Be. — VIII — 49.
Beders (P. de). — VII — 14.
 Bel. — VIII — 26.
Belestar. — IX — 52.
 Bels. — XVI — 44.
Belner (G. de). — IV — 52.
Belnezar (G. de). — IV — 50.
Belvis. — VII — 16.
 Ben. — XIII — 12.
Beniure (F. de). — XXIV — 7.
Berenguer (Joan). — VI — 2.
Berga (B. de). — VIII — 15.
 Besan. — XVI — 2.
 Bestia. — VII — 2.
 Besties. — VI — 8.
 Bisbe. — XV — 59.
 Bisbe. — XVIII — 1, XXIII — 1.
 Bispat. — IX — 42.
 Bispe. — XVI — 2, IX — 2.
Blanchet. — VIII — 34.
 Bo. — VIII — 26.
 Boage. — VII — 17.
 Bocca. — VIII — 29.
 Bona. — IX — 12.
Bonestare (B. de). — XXIII — 3.
 Bons. — XV — 73.
Bord (P. den). — IX — 59.
Bordel. — XVI — 35, XII — 2.
Borel (A.). — VIII — 1.
Bosch (G.). — IX — 39.
 Bou. — VI — 13.
 Bous. — VI — 17, IV — 24.
Brunissen. — X — 5.
Burget (R. de). — VIII — 18.
Busa (San Cristofol). — IV — 30.
 Cabille. — XXIII — 7.
 Cabtenriets. — XV — 39.
Cafont (A.). — IV — 19.
 Calad. — XV — 28.
 Can. — XV — 4.
 Canbelen. — XIV — 7.
Caned. — IV — 11.
 Canonges. — XIII — 4.
 Cap. — XVI — 12.
 Capdescola. — V — 9.
 Capela. — VIII — 33.
 Capitol. — IX — 2.
Capoixo (P.). — XVI — 24.
Caporta (Guillem de). — VII — 9.
 Car. — IV — 34.
Carcibros (J. de). — XXIII — 2.
 Cardenals. — XVI — 8.
Cardona (G. de). — XVI — 40.
 Carnestoltes. — XVI — 6.
 Carera. — XV — 27.
 Carn. — IV. — 11.
 Carta. — XVII. — 9.
 Casa. — IV — 3.
 Casar (?). — XI — 5.
Cases-robert (B. de). — IX — 37.
 Castel. — XV — 8.
Castelbo (B. de). — IX — 49.
Castelbo (R. de). — V — 5.
Castelbo (vescomte de). — IX — 5.
Castelio (P. de). — XXIV — 8.
 Castello. — XXV — 4.
Castells (A. dels). — IX — 18.
 Cauals. — XVI — 44.
 Cavalca. — VII — 6.
 Cavalcada. — XV — 81.
Cavaler (A.). — VI — 14.
 Cavaliers. — I — 16.
Cercheda (A. de). — IX — 50.
Cerdaina (G. de). — IX — 34.
 Cels. — XIV — 7.
 Certs. — XV — 47.
Cervera (R. de). — XVI — 6.
 Cio. — I — 2.
 Citat. — XVI — 61.
 Clam. — XXVII — IV.
 Clamarie. — IV — 30.

- Clams. — IV — 1.
 Clerges. — IV — 16.
 Clergue. — XVI — 36.
 Cobertament. — XVI — 41.
 Cobreles. — VI — 10.
 Cogols. — VII — 11.
 Coixa. — V — 10.
 Colpa. — VIII — 44.
 Comanador. — XIII — 2.
 Comduit. — VII — 11.
 Compainons. — XXVIII — 6.
 Compare. — XV — 26.
 Complir. — IX — 47.
 Compliment. — X — 6.
 Compra. — VI — 11.
 Comte. — VII — 7.
 Comte de Foix. — IX — 4.
 Comtessa. — XXVIII — 3.
 Comunimenz. — VIII — 48.
 Conamines. — IV — 15.
 Concabella. — VI — 4.
 Coneg. — XV — 28.
 Coneguda. — IX — 1.
 Conseguie. — XV — 49.
 Consel. — VIII — 24.
 Consellig. — III — 6.
 Conten. — XVII — 3.
 Contencoz. — VIII — 1.
 Contendre. — II — 5.
 Contengut. — XX — 20.
 Contra. — XIII — 6.
 Corectes. — XIII — 3.
 Cornellana (R. de). — IX — 53.
 Coroborar. — XX — 20.
 Cors. — XV — 54.
 Cort. — XVI — 15, XIII — 13.
 Cortals. — VII — 15.
 Corxa (Maria de). — X — 2.
 Corretio. — XVI — 12.
 Coses. — VIII — 27.
 Cossa. — XVI — 4.
 Cosses. — XIII — 13.
 Cossina. — XVI — 20.
 Costasi. — XV — 84.
 Costava. — XV — 30.
 Covengut. — XVI — 44.
 Covenença. — IV — 39.
 Covengen. VIII — 38.
 Covent. — IV — 2.
 Coventat. XXVI — 5.
 Creats. — XVII — 11.
 Creet. — XIII — 11.
 Crema. — VII — 15.
 Cremada. — IV — 6.
 Cremans. — IV — 38.
 Crestianisme. — XVIII — 6.
 Crexer. — X — 8.
 Crisma. — XVIII — 4.
 Cuberta. — XV — 67.
 Cubertes. — XV — 3.
 Cuidal. — IV — 34.
 Cuidam. — XIII — 6.
 Cuidare. — XV — 46.
 Cuita. — XX — 8.
 Cunyad. — XV — 52.
 Cura. — XIII — 5.
 Cherol (R. de). — IX — 35.
 Cherola (G). — IX — 37.
 Chers albs. — V — 1.
 Daltrament. — VIII — 15.
 Dabril. — XVII — 1.
 Dalmat de Sent Marti. — XI — 2.
 Dan. — IX — 25.
 Dar. — XIV — 5.
 Daset. — XI — 8.
 Davant. — XV — 5.
 Dedme. — XXVII — 7.
 Dedon. — XI — 9.
 Defenescha. — I — 10.
 Defunt. — X — 6.
 Dega (Br.). — IV — 51.
 Degania. — XXIII — 7.

- Deistz. — XXIV — 3.
 Deime. — VIII — 4.
 Demanda. — XXVII — 7.
 Demanatz. — XII — 3.
 Dentre. — V — 2.
 Departit. — IX — 28.
 Depuis. — XV — 75.
 Des. — VIII — 4.
 Desubert. — XVI — 53.
 Desencadenar. — XV — 8.
 Desfeita. — VIII — 31.
 Desferen. — IV — 51.
 Desig. — XX — 4.
 Desonor. — XX — 6.
 Desotz. — IX — 33.
 Destrig. — VIII — 52.
 Destus. — IX — 29.
 Desvedats. — IV — 43.
 Deu. — VIII — 45.
 Deume. — XXVII — 5.
 Deus. — VIII — 30.
 Deute. — XXI — 5.
 Deutors. — XXI — 7.
 Devie. — VII — 9.
 Deviets. — XI — 12.
 Dexalada. — XV — 10.
 Dixelament. — XV — 50.
 Dexes. — VII — 2.
 Dezebre. — II — 2.
 Dia. — VIII — 15.
 Dictor. — XXI — 6.
 Dies. — VIII — 54.
 Dimenge. — VIII — 21.
 Diners. — XIV — 3.
 Discordia. — IX — 21.
 Divenres. — VIII — 20.
 Dix. — VIII — 4, XV — 4.
 Dixa. — VII — 9.
 Do. — XXI — 8.
 Don. — XIV — 9, VIII — 52.
 Dona. — XXI — 3.
 Doncs. — XV — 28.
 Don part. — XVII — 5.
 Donar. — VIII — 6.
 Donarense. — IV — 50.
 Donna. — V — 7.
 Deus. — XIII — 8.
 Draper (F.). — XV — 23.
 Dret. — VIII — 8.
 Dret. — VI — 6.
 Dreta. — XV — 36.
 Drez. — IV — 49.
 Durant. — XVI — 33.
 Ecclesia. — VIII — 37.
 Eglea. — XV — 4.
 Eglesia. — V — 4.
 Eissir. — VIII — 15.
 Eiat. — XVI — 54.
 Elna. — XIX — 3.
 Emfre. — IX — 8.
 Emenat. — IX — 27.
 Emparar. — VII — 12.
 Empetrar. — XVI — 70.
 Empignorada. — IV — 9.
 Ença. — IV — 44.
 Enans. — XVI — 5.
 Encara. — XV — 16.
 Encauza. — XV — 43.
 Encauze. — XV — 38.
 Endema. — XV — 14.
 Endeutada. — VIII — 31.
 Enfora. — XVI — 68.
 Engans. — II — 8.
 Enguan. — XXI — 5.
 Enmenave. — IV — 33.
 Enpetraren. — XVI — 24.
 Enquisitio. — XVI — 22.
 Ensenave. — XV — 27.
 Entrada. — IV — 44.
 Entram. — XVI — 5.
 Entrar. — XV — 13.
 Entre. — VI — 12.
 Entredita. — XIX — 4.

- Entremetot. — XVI — 42.
 Entro. — IX — 63.
 Envias. — XIII — 3.
 Eren. — XVII — 4.
 Eres (A. des). — XV — 33.
 Eretges. — XV — 2.
 Eretgia. — XV — 43.
 Ermengol Joçbert. — II — 1.
 Error. — XVIII — 5.
 Escaris. XXVII — 5.
 Escoltar. — XV — 84.
 Escrisc. — XVI — 40.
 Escritz. — IX — 33.
 Escuder (P.). — IX — 52.
 Eschira. — XXII — 3.
 Esderrocats. — IV — 38.
 Esdevenia. — IX — 24.
 Esdevenie. — XVIII — 7.
 Esglea. — XIX — 6.
 Esglesia. — IV — 9.
 Esperava. — XI — 8.
 Esplets. — VI — 12.
 Espreses. — XXIII — 6.
 Esquira. — XVI — 34.
 Essir. — VIII — 3.
 Estabilitat. — XXIII — 7.
 Estefania. — III — 2.
 Estegreni. — XV — 75.
 Esterre (B. de). — IX — 38.
 Estirs. — XVI — 31.
 Estoll. — V — 8.
 Estorcen. — XVI — 38.
 Estrà. — XV — 62.
 Estras. — XV — 24.
 Estres. — XXI — 8, XI — 9.
 Excepcions. — X — 7.
 Exides. — VIII — 36.
 Exirets. — XXV — 8.
 Facats. — XVII — 9.
 Falid. — VIII — 23.
 Faliment. — XVI — 11.
 Fals. — XVI — 10.
 Fam. — IV — 17.
 Fedels. — III — 3.
 Fed. — XIII — 13.
 Fe. — IX — 4.
 Fe (G. de Santaj). — IV — 50.
 Fecl. — XXI — 2.
 Feit. — IV — 39, VIII — 30.
 Felit. — XV — 74.
 Fembra. — XV — 37.
 Fembres. — XV — 2.
 Femna. — XXVII — 6.
 Fencscat. — I — 4.
 Fer. — VIII — 10.
 Ferer. — XV — 22.
 Ferrer (P.). — XV — 23.
 Feriren. — VIII — 12.
 Ferma. — XIV — 2.
 Fermas. — VIII — 8.
 Fermanza. — X — 3.
 Fermat. — VI — 6.
 Fermes. — IX — 4.
 Fermetad. — IX — 66.
 Ferrer (B.). — VI — 18.
 Ferrer-draper (fin). — XV — 13.
 Feu. — XXVIII — 8.
 Fezels. — XXIII — 3.
 Fi. — VIII — 54.
 Figerola. — XVII — 3.
 Fila. — XV — 15.
 Fills. — IV — 51.
 Fio. — VIII — 5.
 Fit. — XIV — 2.
 Foget. — XV — 6.
 Fogeta (Ram). — XV — 5.
 Foix (R. de). — XIV — 3.
 Folees. — IV — 5.
 Folla (Arsen de). — V. — 7.
 Fonc. — VIII — 49.
 Forces. — V — 3.
 Forcuament. — V — 6.
 Foread. — VIII — 24.

Forment. — VIII — 13.
 Forsfactura. — II — 5.
 Fortedas. — II — 3.
 Fos. — VIII — 37.
 Fostanya. — V — 1.
 Forza. — II — 9.
 Francea. — VI — 5.
 Frare. — XIII — 2.
 Frederic (P.). — XIII — 7.
 Fregassen. — XV — 47.
 Frominent. — I — 17.

Galceran. — III — 1.
 Galceran Mir. — II — 1.
 Galines. — VIII — 42.
 Ganar. — XX — 15.
 Garda. — XIV. — 9.
 Garnaxa. — VII — 4.
 Garsia (B). — IX — 51.
 Gebelina. — III — 1.
 General. — XV — 48.
 Gens. — VIII — 7.
 Geran (R.). — IX — 34.
 Geran (P.). — XVI — 20.
 Germana. — XVI — 20.
 Gerri. — XI — 10.
 Giat. — VI — 6.
 Giras. — XV — 12.
 Girona. — XVI — 13.
 Gisa. — IX — 61.
 Gissa. — VIII — 26.
 Gissona. — XIII — 7.
 Gitani. — XVI — 23.
 Gosal. — XV — 19.
 Gosol. — II — 3.
 Gostança (Na). — XXVIII. — 2.
 Gleia. — XVI — 11.
 Glessia. — XIII — 7.
 Graesc. — XXV — 3.
 Gracia. — XIII — 4.
 Gracia (R. de Santa). — IX — 35.
 Gracies. — XIII — 14.

Gramened (En). — XV — 71.
 Greu. — VIII — 11.
 Grosses. — VIII — 42.
 Guarri. — XXVI — 9.
 Guerau. — IV — 20.
 Guerra. — IV — 50.
 Guialma (Na). — XV — 70.
 Guimel (En). — XV — 12.
 Guim. — XV — 22.
 Guissa. — XVI — 38.

Hac. — VII — 14.
 Heretavetz. — XVI — 18.
 Homeier. — IX — 59.
 Homens. — IV — 1.
 Homicida. — XVI — 16.
 Honor. — III — 5.
 Honretz. — XVI — 50.
 Hoveltes. — VI — 17.
 Humil. — XVI — 2.

Ia. — XV — 31.
 Iacme (Sant). — XV — 72.
 Iadit. — XV — 5.
 Iagut. — XVI — 19.
 Iakeska. — I — 10.
 Iaquir. — XVI — 30.
 Iaquissa. — VIII — 28.
 Indulgencia. — XIII — 10.
 Joan de Sant Climent. — IV — 3.
 Iosa. — II — 2.
 Iosa (En). — XV — 14.
 Iosa (R. del). — IX — 27.
 Iovenob. — IV — 31.
 Joverre (J. de). — XVI — 57.
 Ioves. — IV — 14.
 Irad. — VIII — 24.
 Iugad. — VIII — 22.
 Iurar. — IV — 30.
 Iuren. — IX — 32.
 Iusticia. — X — 6.

- Kauai. — XIV — 4.
La-coril — IV — 9.
Lagaio (B.) — VI — 19.
La-Sed. — XV — 78.
Lassusdara. — XXII — 4.
Laurar. — IV — 15.
Leis. — VIII — 45.
Leissas. — VIII — 25.
Lerida. — XV — 77.
Letres. — XIII — 3.
Leva. — VII — 1, VII — 6.
Lexarets. — XXV — 8.
Libre. — IV — 7.
Ligades. — VI — 7.
Lirii (B. de). — XIII — 2, XVI — 2.
Liuraren. — XXVI — 3.
Log. — IX — 2.
Longament. — XXVIII — 8.
Lorda (Arnai de). — XXV — 2.
Lorda (P. de). — IX — 38.
Lorenz. — XV — 22.
Loucia. — III — 2.
Lur. — XV — 46, XV — 71.
Luzenag (G. B. de). — IX — 28.
Macanos. — V — 8.
Macip. — V — 5.
Maestre. — VIII — 39.
Mal. — IV — 23, VIII — 11.
Malaute. — XV — 6.
Maldials. — XV — 29.
Malediccio. — VIII — 30.
Malesfeites. — IV — 21.
Malgrat. — XVI — 42.
Malgrat (A. de). — IX — 51.
Malmés. — XVI — 19.
Manament. — VII — 14.
Mangaren. — VIII — 49.
Mannam. — VIII — 18.
Manneli. — VIII — 8.
Mans. — VI — 2.
Mante. — XI — 11.
Manues. — IV — 30.
Març. — XV — 48.
March (Sant). — VIII — 16.
Margenedes (G. de). — IV — 24.
Martel. — VI — 14.
Marti (R.) — IX — 50.
Martina (Na Maria). — XV — 70.
Mas. — VIII — 36, IV — 11.
Mases. — IV — 22 i 52.
Massar. — XV — 52.
Maurez. — XXVI — 6.
Mavenir. — VIII — 17.
Meinada. — VII — 7.
Meins. — IV — 25.
Meinspreo. — XX — 6.
Meitad. — IV — 12.
Melor. — XXV — 9.
Membranca. — XXVII — 10.
Membres. — III — IV, XVI — 12.
Memoria. — XX — 20.
Menar. — XXVII — 12.
Menarenlo. — VI — 7.
Menassen. — IV — 24.
Mengessen. — XV — 52.
Mens. — VIII — 23.
Menudes. — VIII — 42.
Mercaders. — XVI — 43.
Merce. — XV — 65.
Mesatge. — XX — 12.
Mesio. — XVI — 66.
Mesles. — VI — 11.
Mester. — XX — 9.
Met. — VIII — 52.
Metex. — VII — 12.
Metic. — XV — 8.
Metrant. — I — 15.
Meirem. — XIV — 9.
Metse. — IV — 39.
Mia. — VIII — 18.
Micha. — XI — 4.
Michel (Sant). — XIII — 6.

- Mictent. — XX — 14.
 Mig. — VIII — 39.
 Mils. — XVI — 73.
 Minu. — VII — 4.
Mir Guitant. — III — 1.
Miro. — XV — 17.
Mir (R.) — VI — 16.
 Mirvar. — X — 8.
 Mirve. — XXVIII — 5.
 Missaeger. — XI — 10.
 Missio. — VIII — 38.
 Moges. — XV — 63.
 Mogueli. — XV — 34.
 Molins. — IV — 11.
 Moltz. — VIII — 47.
 Mon. — VIII — 12.
Moncor (G. de). — VIII — 46.
Monçor (R. de). — VIII — 2.
 Moneda. — XVI — 18.
 Monede. — VI — 10.
 Monge. — V — 9.
 Montaner. — VI — 16.
Montanorto (P. de). — IX — 50.
Moncada (G. de). — XIII — 6.
Montella (G. de). — IX — 35.
Montferrer (B. de). IX — 38.
 Morabatins. — VI — 12.
Morera (G. de la). — IV — 19.
 Mori. — IV — 17.
 Mories. — XV — 14.
 Morir. — VIII — 25.
 Mort. — VII — 2.
 Morts. — XV — 71.
Mosset (A. de). — XVI — 31.
 Mostrave. — XV — 39.
Mox (B.) — VIII — 36.
 Mudar. — X — 8.
 Mul. — V — 9, VII — 3.
 Muler. — XV — 18.
Muntada (La). — IV — 26.
 Muntania. — XV — 78.
Nabiners (P. R. de). — IX — 34.
 Nabotz. — XVI — 41.
 Nafra. — VII — 1.
 Nafrador. — IX — 50.
 Natural. — IV — 32.
Nava (Hug de). — V — 3.
Nebot (A.) — VI — 5, VI — 17.
 Negu. — XV — 35.
 Néguna. — VI — 10.
 Neta. — XV — 18.
 Noble. — XXVIII — 7.
 Noun. — III — 6.
 Nos. — VII — 4.
 Nosaltres. — XV — 60.
 Nosaua. — VIII — 15.
 Nostra. — XV — 66.
 Noveletat. — XXVII — 11.
Nugera. — VIII — 17.
 Obeits. — XXV — 4.
 Obligades. — X — 3.
 Obrar. — VII — 11.
 Obs. — XI — 6.
 Observar. — IX — 41.
 Oc. — XV — 27.
 Ocis. — XVI — 36.
 Ociure. — IV — 35.
Od (B.) — VII — 1.
Ofegad (G. d'). — VI — 9.
 Oid. — XV — 29.
 Oidor. — XVI — 24.
 Oidors. — VIII — 46.
 Oizi. — XV — 40.
Olb (Santa Maria d'). — XXII — 3.
 Oli. — VIII — 34.
Oltrera. — VII — 5.
 Om. — XII — 6.
 Onor. — IV — 10.
 Onrad. — XI — 1.
 Ops. — XX — 4.
 Oradures. — IV — 4.
Orcad (R. d'). — XVII — 22.

- Orcau.* — VIII — 33.
Orde. — VIII — 25, IX — 30.
Ordenez. — XXII — 2.
Ordi. — VIII — 34.
Ordinau (P. d'l.) — IX — 37.
Orsera. — II — 2.
Osona. — XI — 11.
Ost. — VII — 5.
Ovettes. — VI — 9.
Oveles. — VII — 6.
Ovoliem. — VIII — 17.
Ot (B.). — VII — 16.

Pa. — IV — 11.
Paga. — XI — 4.
Pagar. — IV — 43.
Pagaz. — XIV — 7.
Pageten. — VIII — 32.
Pagets. — XI — 7.
Paillars (Comte de). — XVI — 37.
Paire. — XVIII — 1, XXVII — 1.
Palars. — XXV — 8.
Palau. — XVI — 23.
Palerols (R. de). — V — 6.
Palig (R. de). — IX — 51.
Paor. — XV — 61.
Papa. — XIII — 4.
Paradis. — XV — 41.
Paratge (B.). — XV — 46.
Paraula. — IX — 30.
Paraulles. — XV — 63.
Pardines. — V — 11.
Pare. — IV — 3, VIII — 32.
Paregmi. — VIII — 22.
Parent. — XI — 6.
Paret. — XIV — 1.
Parie. — VIII — 23.
Paris (R. i B. de). — IX — 49.
Parla. — VIII — 27.
Parlad. — XXI — 4.
Parlar. — XV — 85.
Part. — XIII — 11.

Pas. — IX — 62.
Pasad. — XV — 7.
Passen. — XVI — 32.
Pastor. — XVI — 12.
Paternal. — XXVIII — 3.
Patremoni. — XXII — 3.
Pad. — XVI — 51.
Pec. — XV — 41.
Peccig. — XVI — 34.
Pelicer. — XV — 17.
Penal (Gerat del). — VI — 15.
Pendre. — XXIV — 3.
Penedir. — VIII — 45.
Penlora. — VII — 4.
Penitencia. — XV — 36.
Pennora. — XVI — 29.
Penores. — XI — 7.
Penre. — XV — 86.
Pentacosta. — IX — 6.
Peralad. — XVIII — 2.
Peralava (G. de). — VIII — 24.
Peramola. — VI — 1, XII — 1.
Percacets. — XVI — 28.
Perdi. — XVI — 67.
Perdut. — IV — 26, VIII — 43.
Pere (R.). — IX — 36.
Peressen. — XVI — 15.
Perestirs. — XVI — 47.
Periur. — XVI — 46.
Pernates. — VIII — 9.
Pernulet. — IV — 31.
Perosa. — XVI — 5.
Pessada. — XV — 89.
Petitio. — XVI — 22.
Peus. — XVI — 3.
Pico (R.). — VIII — 47.
Picher (G.). — VIII — 46.
Pignoren. — IV — 42.
Pingnores. — XIV — 4.
Pintor (B.). — X — 4.
Pixar. — XV — 86.
Plad. — XVIII — 3.

- Plan. — XIII — 12.
 Plaza. — XV — 45.
 Pledge. — XX — 5.
 Pledjants. — IV — 45.
 Pield. — IV — 30.
 Poble. — XV — 36.
Pocha (Maria). — XV — 1.
 Pod. — XV — 35.
 Poden. — IV — 5, VIII — 38.
 Pog. — VIII — 17.
Pong (P.). — VII — 9.
Pongclaus (G. Pongde). — IX — 36.
Poneç. — IX — 1, XVI — 1.
 Parcels. — VII — 4.
 Pores. — IV — 24, VIII — 42.
 Porta. — XV — 49.
 Portador. — XXI — 10.
 Portador. — XVII — 13.
 Portes. — XV — 7.
 Portaren. — VI — 4.
 Portat. — XIII — 12.
 Posario. — VIII — 17.
Poycerda. — XIV — 3.
Prades. — XV — 78.
 Preborde. — VII — 2.
 Preda. — VII — 6.
 Preg. — VIII — 45.
 Pregaven. — XV — 2.
 Pregeli. — VIII — 4.
 Preicadors. — XVI — 9.
 Preicarien. — XV — 31.
 Pres. — IV — 29, VI — 7.
 Preseren. — VI — 5, VIII — 12.
 Presgs. — XIX — 6.
 Preposaren. — XVI — 15.
 Pret. — VI — 11.
 Preveires. — XXII — 2.
 Prim. — XV — 7.
 Primer. — I — 13.
 Primera. — IX — 14.
 Primia. — XXVII — 15.
 Primicia. — XV — 2.
 Prior. — IX — 2.
 Pris. — VIII — 28.
 Privada. — XV — 68.
 Procurador. — XVI — 54.
 Procuratio. — XVI — 71.
 Prod. — XV — 37.
 Prohom. — XIII — 13.
 Promes. — XV — 33, XVII — 7.
 Promesser. — XI — 4.
 Promet. — IX — 31.
 Promes. — XXI — 9.
 Proames. — IX — 42.
 Provare. — XX — 18.
Pug (P. de). — IX — 52.
Pugals. — VII — 1.
Puials. — VII — 13.
 Puier. — XX — 13.
Puifalchoner. — VIII — 3.
 Puis. — XVI — 23, VIII — 5.
 Pus. — XV — 55.
 Pusche. — XIII — 5.
 Puxes. — XV — 58.
 Quaresma. — IV — 44.
 Quars. — III — 4.
 Quarts. — IV — 14.
 Quatre. — VIII — 9.
Querol (A. de). — XVI — 6.
 Questio. — XV — 34.
 Quid. — XI — 3.
 Quiega. — VI — 3.
 Quintal. — VIII — 34.
 Quir. — XV — 40.
 Quiti. — VIII — 27.
Rabinat. — XX — V.
Raholf-tarbera. — V — 9.
Ramia. — VI — 1.
Ramondo. — IX — 36.
 Rao. — VIII — 18.
Ratera (G. de). — X — 4.
 Recaptar. — XIII — 6.

- Rocheras. — II — 6.
 Reculira. — I — 13.
 Red. — XXIV — 2.
 Redoblador. — XXVII — 1.
 Recmeles. — VI — 8.
 Relaxar. — XIV — 6.
 Remanides. — VIII — 44.
 Rembre. — IV — 35.
Remon Gombau. — I — 4.
 Renda. — XX — 10.
 Rendes. — XXI — 8.
 Renges. — XVI — 58.
 Renuncias. — VIII — 29.
 Requeriren. — VIII — 13.
 Res. — VIII — 10.
 Residencia. — XIII — 9.
 Respondre. — VIII — 20.
 Respos. — XV — 10, XV — 49.
 Retebam. — IX — 59.
 Retinement. — XXV — 5.
 Retudes. — IX — 7.
 Riba. — VIII — 16.
Riba (G.). — VIII — 46.
Ribeles. — I — 1.
Ribera. — XVIII — 4.
Ribes (A.). — V — 1, IX — 52.
 Rics. — XV — 58.
Ripol. — XV — 81.
Ripola (Na). — XV — 18.
Riu (G. i P.). — IX — 39, VIII — 46.
 Roba. — IV — 29.
 Robada. — IV — 6.
 Robats. — IV — 42.
Rog (A.). — VI — 19.
Roger. — IX — 4.
Roma. — XIII — 8.
 Romas. — VIII — 48.
 Roseillo. — XVI — 32.
 Saber. — XI — 4.
 Sacriffs. — VIII — 43.
Saga (A. de). — XIV — 2.
Sagrera (R.). — IX — 52.
 Sagrista. — XIII — 12.
 Sala. — IV — 11.
 Saludez. — XXVI — 3.
 Salut. — XII — 2.
 Salutx. — XIII — 2.
 Salutx. — XXVII — 2.
Sanauga. — X — 2.
Sanauia. — XV — 77.
 Sans. — XVI — 3.
Santa Maria de l'a Sed. — IV — 6.
Sant Pere d'Escales. — IV — 1.
Sant Roma. — II — 3.
 Saon. — XVI — 51.
 Sapiax. — XIV — 2.
Savart (R. de). — XXVIII — 4.
Savartes (R. de). — IX — 49.
 Savi. — XII — 6.
Sed (l'a). — IX — 16.
Sagarra (G. de). — VI — 13.
 Segels. — IX — 66.
 Siegle. — XVI — 9.
 Segnor. — XII — 5.
 Segon. — VII — 18.
 Seiger. — XX — 3.
 Seigor. — XX — 1.
 Seigoria. — XX — 7.
 Seiner. — XVII — 3.
 Seior. — XVI — 1, VIII — 10.
 Seioria. — XVIII — 7.
 Seior. — XXVI — 1.
 Semblant. — XV — 4 i 9.
 Sener. — XI — 5, XXV — 3.
 Senier. — XXI — 3.
 Senior. — XIII — 1.
 Senmanes. — IV — 29.
 Sennior. — IX — 12.
 Senor. — XI — 1.
 Senors. — IV — 9.
Sentafe (B. de). — XIX. — 3.
Sentamaria (R. de). — XVII. — 3.
 Senteclesia. — VIII — 51.

- Sententia. — XVI — 61.
 Sero. — XX — 2.
 Servar. — IX — 29.
 Servidor. — XVI — 2.
 Serra (*Amic de*). — XXIII — 3.
 Serres (*R. de*). — XV — 23.
 Sesio. — XVI — 47.
 Siaz. — XXIII — 10.
 Sichard (*G.*) — IX — 39.
 Simon. — XI — 10.
 Sobreditz. — IX — 39.
 Soferis. — VIII — 5.
 Soffiram. — IX — 60.
 Sofrit. — XVI — 41.
 Sogovinas. — VIII — 14.
 Solanes (*R. de*). — XXI — 2.
 Soler. — XV — 5.
 Solsona. — XV — 77.
 Solt. — VIII — 27.
 Solta. — VIII — 28.
 Solvaz. — XIX — 6.
 Somera. — VI — 3.
 Someres. — VI — 16.
 Sopicaren. — XVI — 13.
 Sor. — XVI — 20.
 Sotreta. — IV — 46.
 Sots. — XV — 41.
 Stamarid. — IX — 52.
 Tamfort. — XV — 43.
 Tancad. — XV — 16.
 Tant. — XV — 43.
 Tarbera (*Raholf*). — V — 9.
 Tartareu (*B.*) — XX — 6.
 Tartera. — V — 10.
 Tarragona. — XVI — 47.
 Temple. — XVI — 39.
 Templers. — XVI — 10.
 Tenges. — VIII — 18.
 Tengo. — IV — 29.
 Tenguts. — IV — 43.
 Tenie. — VIII — 10.
 Tenir. — IX — 20, XV — 45.
 Tercer. — VIII — 22.
 Termine. — I — 1.
 Terra. — V — 2.
 Ferrero. — XV — 71.
 Terrers (*E. de*). — XV — 3.
 Timonal. — XXVIII — 8.
 Tingats. — XVII — 12.
 Tingen. — XV — 61.
 Titolad. — XXII — 3.
 Tocads. — IX — 40.
 Tol. — V — 8.
 Tole. — VI — 9.
 Toletz. — XIII — 10.
 Tolgren. — V — 8.
 Tolo. — XIX — 4.
 Tolre. — II — 4.
 Tona. — VI — 4.
 Tora (*R. de*). — VI — 2.
 Toralla (*B. de*). — XXVI — 2.
 Torn. — XV — 41.
 Tornai. — IV — 28.
 Toro (*P.*) — VI — 18.
 Tort. — VIII — 37, XVII — 9.
 Toistemps. — XXV — 3.
 Trametaz. — XIV — 10.
 Frametes. — VIII — 30.
 Trascenlo. — VI — 6.
 Traseren. — VI — 4.
 Trascene. — VIII — 13.
 Trasques. — VIII — 26.
 Trebal. — VIII — 26.
 Tremes. — XVII — 8.
 Tremp. — VIII — 21.
 Trenca. — V — 4.
 Trencada. — IV — 5.
 Tres. — VIII — 9.
 Treves VI — 10, XXIV — 2.
 Trigue. — XVIII — 6.
 Tro. — VIII — 5.
 Trobat. — XV — 23.
 Tuit. — XV — 62.

- Uget (R. den).* — IX — 35.
Un. — VIII — 25.
Urg (Arsen d'). — V — 5.
Urg (Galceran d'). — V — 3.
Urgel. — VI — 5.
Urgelet (Dega de). — XVI — 63.

Vacas. — VII — 1.
Vaces. — VI — 17.
Val. — XXI — 9.
Valedors. — IX — 3.
Valenti (P.). — X — 1.
Valenti (Sant). — XV — 5.
Valentia. — XVI — 8.
Vallferrera. — XXVII — 6.
Vedad. — VIII — 21.
Vedar. — XIII — 5.
Vedare. — II — 4.
Veedors. — VIII — 45.
Veer. — XV — 12.
Vegada. — VII — 5, II — 6.
Veger. — VII — 1.
Vegut. — VIII — 54.
Veins. — VIII — 49.
Veire. — XXII — 5.
Vell. — XXVII — 6.
Vencrem. — XVI — 29.
Venda. — XX — 19.
Vene. — VII — 4.
Veng. — IV — 31.
Venir. — VII — 13.
Ventura. — XV — 67.
Venuda. — IV — 10.
Vera. — XXV — 2.
Veritat. — VIII — 51.
Vertuds. — XV — 40.
Vespra. — XV — 21.
Vespre. — XV — 14.

Vestiment. — VIII — 14.
Vestit. — VIII — 14.
Vestures. — XV — 46.
Vetlava. — XV — 15.
Vexels. — VIII — 42.
Vida. — XIII — 5, XV — 46.
Vila. — VIII — 47.
Vila (P.). — IV — 8.
Vilafranca (P. G. de). — VII — 3.
Vilafranca. — VII — 13.
Vilalta. — IV — 22.
Vilallobent. — V — 6.
Vilamitjana (G. de). — IX — 38.
Vilemur (Ponç de). — XI — 1.
Vilamur. — XIII — 2.
Vilar (B. del). — IV — 2.
Vitella. — XV — 31.
Villec. — V — 8.
Vinges. — XV — 7.
Vino. — IV — 11.
Viros. — XXVII — 5.
Vispe. — VIII — 35.
Vist. — XV — 32.
Viu. — XV — 7.
Vivenç. — VII — 54.
Volenters. — XII — 6.
Volg. — VIII — 6.
Volgezez. — XIV — 9.
Volla. — IX — 26.
Vostra. — XV — 66.
Vula. — VIII — 51.

Zacosta (F.). — X — 1.
Zacosta (G. de). — VIII — 2.
Zafont (P. de). — VIII — 46.
Zaragoza. — XV — 54.
Zariera (G. de). — XI — 11.*

* Si algun mot de la present llista presenta qualche variació del seu corresponent del text, deurà atènyer-se a aquest darrer per respondre amb major exactitud, a l'original.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

PUBLICATIONS

NE

L'INSTITUT DE LA LLENGUA CATALANA

Himnes Homèrics, traducció en vers de JOAN MARAGALL, i text grec amb la traducció literal de P. BOSCH GIMPERA.

Un volum en paper de fil. 15 ptes.
 " " corrent. 5 "

Normes ortogràfiques. 0'10 ptes.

BIBLIOTECA FILOLÒGICA:

I. — Documents en vulgar per l'estudi de la llengua
(segles XI, XII & XIII), per Mn. Pere Puigol. 2 ptes.

II. — Die Mundart von Alacant. — Beitrag zur kenntnis
des Valencianischen, von Dr. Pere Barnils Giel. . . 4 0

En premsa i en preparació:

DICCIONARI DE M. AGUILÓ. (Lletra A.)

PHONÉTIQUE CATALANE, de J. Arteaga Pereira.

VOCABULARI ORTOGRÀFIC DE LA LLENGUA CATALANA.

EL GÈNESI, traducció de l'hebreu, per Mn. Frederic Clascar.

BIBLIOTHECA SCRIPTORUM GRÆCORUM ET ROMANORUM.

DICCIONARI HEBREU-LLATÍ-CATALÀ, pel Dr. *Francesc Barjau*,
professor a l'Universitat de Barcelona.

DICCIONARI MANUAL LLATÍ-CATALÀ, per F. Crusat i Prats, professor a l'Universitat de Barcelona.

ATLAS LLINGÜÍSTIC DE CATALUNYA, BALEARS, VALENCIA, ROSELLÓ
I SARDENYA.